

KURIER Popularny

Organ Polskiej Partii Socjalistycznej

CENA 10 ZŁ

Rok IV Nr 1 (786)

16 STRON

1948 rok

Czwartek

1

Styczeń

Rok budowy pokoju

Zamykając rok wyjątkowej, ciężkiej, ofiarnej pracy klasy robotniczej naszego kraju, dokonując bilansu za miniony czasokres utrwalania i pogłębiania polskiej myśli demokratycznej, należy stwierdzić na samym wstępie, że w trudnym etapie historycznym, w czasie, kiedy po kataklizmie dziejowym narody świata nie mają jeszcze zabezpieczonego pokoju, PROLETARIAT POLSKI UCZCIWIE WYPEŁNIAŁ SWOJE ZADANIA. Nie pozwoliliśmy sobie nigdy na przestrzeni kończącego się roku na oddawanie się złudnym mirażom i nieodpowiedzialnym obietnicom. Nie wyczekiwaliśmy cudów i nie daliśmy się brać na puste deklamacje. Wiedzieliśmy, że nikt za nas niczego nie zrobi, że nikt nie odbuduje nam fabryk i kopalni. Ceniliśmy wysoko zdobytą wolność, zbyt mocno broniliśmy swej suwerenności, aby istniała cenna, za którą chcielibyśmy ją sprzedać czy wydzierżawić.

Liczyliśmy na własne siły i własną siłą narodziła się klasowa polska robotnica. Liczyliśmy na żelazną odporność polskiego proletariatu przekreślającego konsekwentnie nadzieje wstecznicstwa. Z pogardą odwracał się człowiek pracujący od podszeptów i złorzeczeń faszystowskiej propagandy. Na nic zdały się próby siania zamętu i niepokoju. Nie wytrzymały próby życia puste, demagogiczne frazesy, resztek rodzinnej ciemnoty zasłanej zagranicznym kapitałem. Postanowiliśmy w ogniu najcięższych walk z faszysmem hitlerowskim, wyciągnąć konsekwencje z odniesionego zwycięstwa nad barbarzyństwem, i KONSEKWENCJE JE WYCIĄGNIĘĆ DO KOŃCA.

Każdy dzień ostatniego roku był tego najlepszym dowodem. Miarowo systematycznie i wytrwale zdążaliśmy do celu. Z każdym przeżyłym dniem staraliśmy się coraz bardziej oddalić od pozostałości niemieckiej okupacji. Szliśmy drogą odbudowania zaufania społeczeństwa do własnych władz i zarządzeń. Walczyliśmy na wszystkich odcinkach naszego życia państwowego z korupcją, szalbierstwem i brakiem poczucia odpowiedzialności.

W Narodzie Polskim pogłębia się bezwzględnie zaufanie do własnej siły i własnego rozumu politycznego. Dźwigamy się z trudem ale coraz mocniej z ruin i powojennej nędzy. Powoli ale systematycznie będziemy dźwigać i podnosić stopę życiową najbied-

niejszej warstwy społecznej. Re-prezentacja polityczna naszego Narodu, Sejm Ustawodawczy i Rząd Rzeczypospolitej robią dobry użytek z zaufania klasy robotniczej. Naprzekór historycznym przepowiedniom międzynarodowych żonglerów kapitalistycznych, zarówno Polska jak inne kraje demokratyczne zdążają do całkowitej, pokojowej stabilizacji

stosunków politycznych i gospodarczych. W przeciwieństwie do innych krajów kapitalistycznych będących przedmiotem targów i dolarowych koncepcji, u nas widoczna jest coraz większa poprawa stosunków. Nie ma i nie będzie u nas głodu, rozsądna polityka finansowa nie dopuszcza do barców inflacyjnych, stabilizacja cen i zdrowa polityka obniżki cen

artykułów przemysłowych doprowadzi do coraz większej wartości zarobków robotniczych i pracowniczych.

Dla nas, dla socjalistów polskich, dla milionów robotników polskich, dla których program i zasady ideologiczne Polskiej Partii Socjalistycznej stanowią wartość nieprzemijającą, ustroje demokratyczne są tylko środkiem wio-

dącym nas do właściwego celu, do ustroju sprawiedliwości społecznej. Dla nas wszystkich, każdy przeżyty dzień zamykający się nowymi osiągnięciami, jest krokiem zbliżającym nas do urzeczywistnienia zasadniczych postulatów polskiego proletariatu.

Jeżeli sięgniemy myślą wstecz, jeśli uczciwie zamknijemy nasz rachunek zysków i osiągnięć za rok ostatni, możemy spokojnie patrzeć w przyszłość. Wiemy, że nie jesteśmy oazą żyjącą własnym tylko życiem. Zdałoby się doładnie sprawę, że losy nasze powiązane są ściśle z rozwojem wypadków na świecie. Ale wiemy także o tym dobrze, że coraz wyraźniej i mocniej formuje się GIGANTYCZNY FRONT POKOJU NA ŚWIECIE, front złożony z milionów mózgów i rąk, front, który potrafi zwycięsko przeciwstawić się wszelkim zakusom na pokój powszechny i bezpieczeństwo, front, który zniszczy w zarodku próby odbudowania fałszywego, chęć przelewów krwi dla egoistycznych interesów akcjonariuszów kopalni i fabryk sprzętu wojennego.

Polska Partia Socjalistyczna, tak jak daje krajowi wypróbowane kadry ofiarnej budowniczej i uczciwych kowali własnego losu, tak da swój wielki i pozytywny wkład w dzieło międzynarodowego pokoju i braterstwa ludów. Skupiny dokola swego stanowiska wszystkie szczerze rewolucyjne siły międzynarodowego, lewicowego socjalizmu, stojącego na gruncie współpracy i bezwzględnej przyjaźni ze wszystkimi czynnikami pokoju i postępu. Weźmiemy doświadczenia przebytego okresu jako drogowskaz naszej dalszej działalności. Będziemy się uczyć jak dotąd na dawnych zwycięstwach i klęskach, na osiągnięciach i błędach przebytego okresu. Jak dotąd, będziemy pamiętać niezmiennie, że wróg klasy robotniczej znajduje się tylko na prawicy barykady społecznej.

Wchodząc w Nowy Rok, w czwarty rok naszego samodzielnego, niepodległego i niezależnego bytowania, patrzymy z wiarą w rosnącą świadomość mas, w celowość naszej polskiej drogi do socjalizmu, w przyszłość naszego kraju i jego obywateli, w wypróbowane i nieskazitelne, rewolucyjne i socjalistyczne sztandary PARTII, KTÓRA JEST I BĘDZIE POTRZEBNA NARODOWI POLSKIEMU.

ARTUR KARACZEWSKI

Wszystkim naszym Czytelnikom, Przyjaciółom, Sympatykom, Kolporterom, wszystkim zorganizowanym socjalistom, przodownikom pracy, budowniczym nowego porządku społecznego, robotnikom, chłopom i żołnierzom, wszystkim ludziom postępu, siewcom kultury i oświaty w szeregach robotniczych, składamy najlepsze życzenia z okazji

NOWEGO ROKU

DWANAŚCIE TEZ

polityki gospodarczej Rządu

przedstawił w Sejmie tow. min. Dąbrowski

Tow. min. Dąbrowski

Dwanaście zasadniczych tez, będących dla Rządu drogowskazem przy wykonywaniu ustawy skarbowej na rok 1948, spreczył w swoim przemówieniu, wygłoszonym w trakcie debaty budżetowej na posiedzeniu Sejmu tow. min. Konstanty Dąbrowski.

1 Przebudowa zasadą nacelną: tylko pełna i gruntowna przebudowa naszego życia państwowego, narodowego, społecznego i kulturalnego potrafi wyzwoić te siły, które otwierają nam możliwość sprostań zadaniom przyszłości.

2 Stosunek do pomocy zagranicznej: pomocy zewnętrznej wprowadzić potrzebujemy, lecz o ile cena, którą wypadłoby za nią zapłacić, miałyby być przekreśleniem naszych gospodarczych i społecznych możliwości rozwojowych, naszych konieczności narodowo-terytorialnych i w rezultacie naszej Niepodległości, to takiej pomocy przyjąć nie możemy i nie przyjmujemy. Nie możemy oddać ani praw naszych, ani uzależniać tempa od ewentualnych pomyślniejszych zmian w układzie koniunktury światowej. Wobec tego:

3 Rod polski sam z siebie, z pracy swojej, z gospodarczości, z twórczej inwencji i zapobiegliwości wydobycie w tej chwili środki i krzesać siły zdolne do zapewnienia mu tych możliwości, które powstają dla realizacji planu odbudowy, dla należytej rozbudowy i przebudowy naszej gospodarki.

4 Zmiany w podziale dochodu społecznego: musimy położyć duży nacisk na stosowanie takich zabiegów w zakresie podziału dochodu społecznego, ażeby ofiary, które trzeba będzie ponieść dla odbudowy i rozbudowy naszego gospodarstwa narodowego własnymi siłami i które w olbrzymiej mierze ponosi świat pracy, rozłożyć odpowiednio i na pozostałe, a w szczególności na lepiej sytuowane warstwy narodu.

5 Wielostronność środków działania: zachodzi konieczność stosowania przez Rząd w realizacji swych zamierzeń środków wielo-

stronnych. W usprawnieniu pracy różnych działów, w zmianach opodatkowania plac, w rozbudowie akcji zaspokajania potrzeb ogólnych, tkwią drogi do podniesienia poziomu życia najszerzych warstw.

6 Doniosłość eksportu: Rząd podejmuje wszelkie wysiłki celem forsowania produkcji, przeznaczonej na eksport i przeznaczony na ten cel wszystko, co będzie można uzyskać po zaspokojeniu niezbędnych potrzeb gospodarstwa krajowego. Jest to konieczność dla gospodarczego dobrobytu Polski.

7 Konieczność oszczędzania: podobnie jak forsujemy zasadę oszczędności w gospodarce publicznej, będziemy podniecać i otaczać szczególną opieką akcję indywidualnej oszczędności obywateli.

8 Stalność waluty: nie tylko nie myślimy o jakiegokolwiek reformie walutowej, lecz przeciwnie — zrobimy wszystko, co jest możliwe i potrzebne, aby nie tylko utrzymać wartość nabywczą będących dziś w obiegu banknotów, lecz nawet wzmacnić tę wartość przez politykę cen.

9 Rentowność: w zakresie mobilizacji środków pieniężnych będziemy musieli kłaść duży nacisk na skuteczną kontrolę cen i rentowność przedsiębiorstw państwowych. Rok 1947 przyniósł poważ-

ne osiągnięcia oszczędnościowe, wyrażające się w miliardach złotych; tą drogą będziemy kroczyli nadal, aż do pełnej rentowności naszych przedsiębiorstw.

10 Walka z przerostami konsumpcji: będziemy dążyli do tego, aby nadmierna siła nabywcza nie wyżywała się w przerostach konsumpcyjnych, lecz była skierowana na cele inwestycyjne i produkcyjne.

11 Stabilizacja cen: dziś mamy już w swoim rozporządzeniu znaczne zapasy zarówno w zbożu, surowcach, półfabrykatkach, jak i gotowych wyrobach. W stosunku do wielu artykułów możemy dziś zaspokoić w pełni zapotrzebowanie rynku, nawet gdyby ono w pewnym momencie okazało się wyższe od przeciętnego zaplanowania. — Rząd będzie prowadził nadal politykę stabilizacji cen w oparciu o wzrastającą produkcję dóbr konsumpcyjnych, import towarów deficytowych oraz dalszą normalizację rynku przez systematyczną walkę ze spekulacją.

12 Plac: Rząd planuje podwyżkę plac w 1948 roku w takich jednak tylko rozmiarach, aby okazała się rzeczywistością realną i nie wywołała ruchów zwykłych na rynku cen, a zatem była rzeczywistą podwyżką życiowej stopy życia.

Nowy ambasador Francji przybył do Warszawy

WARSZAWA (PAP). W dniu 31 bm. przybył do Warszawy nowo mianowany ambasador Francji w Warszawie p. Jean Gustave Balet, powitany przez dyr. protokółu dyplomatycznego Adama Gubrynowicza i charge d'affaire Francji w Warszawie p. Jean de Beausse.

P. Balet jest dyplomata z zawodu. Urodzony w 1899 roku — doktor praw, ukończył szkołę nauk politycznych w Paryżu. Od roku 1920 jest w służbie ministerstwa spraw zagranicznych, kolejno w gubernatorstwie generalnym Algierii, w poselstwie w Bukareszcie, attache w ambasadzie w Tokio, sekretarzem w poselstwie w Atenach i w Adis Abebie.

W roku 1935 jest znowu na Quai d'Orsay. Później jest sekre-

tarzem poselstwa w Sofii.

W roku 1940 pełni obowiązki radcy ambasady w Angorze.

W maju 1941 roku wstępuje jako ochotnik do sił zbrojnych Wolnej Francji, w rezultacie czego zostaje odwołany przez rząd Vichy i pozbawiony obywatelstwa francuskiego.

Od roku 1941 do 1943 jest w dyspozycji delegata rządu Wolnej Francji gen. Catroux.

Dnia 1 lutego 1944 r. zostaje mianowany delegatem Komitetu Wyzwolenia Narodowego przy emigracyjnych rządach greckim i jugosłowiańskim w Kairze. Od listopada 1945 r. jest posłem Francji w Sztokholmie. W roku 1946 zostaje odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Legii Honorowej.

Sytuacja w Palestynie niepokoi opinię brytyjską

LONDYN „Times” wyraża zdanie, że wobec ciężkiej sytuacji w Palestynie, która może pociągnąć za sobą jeszcze większą ilość ofiar wśród obywateli brytyjskich, polityka brytyjska powinna dążyć obecnie tylko do bezpiecznego wycofania wojsk i administracji brytyjskiej z Palestyny. Wobec tego Komisja palestyńska

ONZ, która zebrać ma się po raz pierwszy w Lake Success 7 stycznia, powinna objąć jaknajrychlejszej swej obowiązków w Palestynie.

JEROZOLIMA (PAP). W środę w pobliżu tutejszego dworca kolejowego zostało rannych 5 Żydów, gdyż Arabowie ostrzelali z autobusy, wiozące robotników żydowskich.

Przemówienie min. Minca

Dążymy do stabilizacji cen na rynku wewnętrznym

Dwudziestego ósmego maja 1947 r. — rozpoczął przemówienie tow. Minca — Rada Ministrów powzięła uchwałę o zakazie podwyższania cen towarów i usług w sektorze państwowym oraz usług w sektorze komunalnym.

OBOWIĄZKOWIE Z ZAGRANICZNYCH

Wzajemny stosunek cen i usług nie zawsze jest jednak u nas porównywalny, a często nawet szkodliwy dla gospodarki narodowej. Obecnie należy usunąć jaskrawe dysproporcje we wzajemnym stosunku cen i usług. Należy obniżyć ceny towarów kształtujących się wyżej od przeciętnego poziomu i podwyższyć ceny towarów i usług kształtujących się poniżej poziomu.

Do cen przewyższających poziom należy przede wszystkim zaliczyć ceny obuwia. Wobec niemożności rzucenia takiej masy towaru, która dałaby przełom w zakresie jego cen, Rząd postanowił przeprowadzić masowy import obuwia z zagranicy. W pierwszym kwartale 1948 z zagranicy przybędzie półtora miliona par butów, co powinno obniżyć o połowę istniejące ceny rynkowe.

Jako ceny towarów i usług kształtujące się poniżej przeciętnego mnożnika dla innych towarów i usług, mówca wymienia taryfę kolejowopocztową i cenę drewna. — Rząd postanowił przeprowadzić w tym zakresie korektywy.

WZROST PRODUKCJI

Tow. Minca przytacza szereg danych, wskazujących na duży wzrost produkcji tkanin i skór krajowej wytwórczości. Jeżeli chodzi o przemysł cukrowy, produkujemy więcej aniżeli przed wojną (480 tys. ton wobec 442 tys. ton w ostatnich 5 latach przed wojną).

Z kolei minister omawia perspektywę w zakresie artykułów rolniczych. Dzięki pomyślnym zakupom Funduszu Apropowizacyjnego, pomyślniej akcji podażki gruntowego w zbożu, importowi 300 tys. ton zboża raz-dzieckiego i importowi z innych krajów, osiągniemy na 1 grudnia 600 tys. ton państwowych rezerw zbożowych.

Min. Minc, komunikuje Sejmowi, że istnieją poważne szanse dalszego importu zboża w roku 1948, a następnie stwierdza zwiększenie obszaru zasiewów, który czyni realną perspektywę samowystarczalności zbożowej w roku przyszłym.

Dzięki silnemu wzrostowi trzody chlewnej osiągniemy samowystarczalność w zakresie mięsa. I tutaj zakupy Funduszu Apropowizacyjnego przyczyniają się do wzrostu rezerw. Zagadnienie tłuszczu przedstawia się gorzej. Poważny deficyt tłuszczowy będziemy musieli pokryć importem z zagranicy. Rząd posiada niezbędne dewizy na import tłuszczu.

Minister Przemysłu komunikuje o uchwałę Rady Ministrów, stwierdzającej powodzenie akcji walki ze spekulacją i stabilizacji cen oraz podtrzymującą zakaz podwyższenia cen

REALNOŚĆ PODWYŻKI PLAC

Takie są podstawowe założenia polityki cen, którą Rząd zamierza prowadzić w 1948 roku. W zakończeniu tow. Minca stwierdza, że potrzebna jest dalsza walka o ilość i jakość produkcji, ażeby przeprowadzić politykę stabilizacji, a nawet zmniejszenia cen w roku przyszłym.

Walka ze spekulacją będzie musiała trwać, a także walka o potężny aparat dystrybucyjny i o rozbudowę uspołecznionego aparatu wymiaru przy zachowaniu sektora prywatnego.

Jeżeli potrafimy skupić naszą energię w tych podstawowych warunkach podwyżki plac w roku 1948 będzie naprawdę realna.

Polscy fachowcy wracają do kraju

Wezwna wiosna 1948 roku przybędą na teren Pomorza Zachodniego liczne transporty Polaków z Niemiec. Większość z nich stanowić będą doświadczeni i wykwalifikowani rzemieślnicy, inżynierowie, lekarze i inni.

Powazna część przybywających przywiezie ze sobą własne warsztaty pracy, gabinety medyczne i dentystyczne itp. Łącznie oblicza się, że w transportach przybędzie 20,000 ludzi.

Polski Związek Zachodni zwraca się do wszystkich przedsiębiorstw państwowych, spółdzielczych i prywatnych, mających zapotrzebowanie na fachowców z apelem, by nadsyłać listy zapotrzebowania do Zarządu Okręgowego PZZ-tu w Szczecinie, ul. Mariana Buczka 7. Zestawienia te przesłane będą do sekretariatu Związku Polaków w Berlinie, który zajmie się bezpośrednio wyszukaniem fachowców wśród Polonii berlińskiej. Dalsze rozmowy będą się toczyły bezpośrednio pomiędzy danym fachowcem a kierownictwem odpowiedniego przedsiębiorstwa.

Dnia 31 grudnia 1947 roku zmarł

TOW.

Bolesław Makowski

DLUGOLETNI BOJOWNIK SPRAWY ROBOTNICZEJ, były CZŁONEK K.P.P., OFIARNY DZIAŁACZ SPOŁECZNY, SEKRETARZ KOMITETU PARTIJNEGO P.P.R., PRZY P.P. „FILM POLSKI”, CZŁONEK KOMITETU DZIELNICOWEGO P.P.R. ŚRODMIESCIE LEWA.

W Zmarłym tracimy wybitnego działacza jednolito-frontowego i nieodżałowanego towarzysza walki o sprawę mas pracujących.

KOMITET P.P.R. przy P.P. „Film Polski”

KOMITET P.P.S. przy P.P. „Film Polski”

Dnia 31 grudnia 1947 r. zmarł

Bolesław Makowski

pracownik Działu Produkcji P. P. „Film Polski”

W zmarłym tracimy cenionego i zasłużonego dla rozwoju Przedsiębiorstwa pracownika

NACZELNA DYREKCJA P. P. „FILM POLSKI”

Bilans bilansowi nie jest równy

DWA ŚWIATY

Kapitałiści podsumowują zyski — robotnicy budują ustrój dobrobytu i pokoju

JEST zwyczaj dokonywania przy końcu roku obrachunku, aby z faktów i cyfr móc wyciągnąć słuszne wnioski z rocznej przeszłości. Bilansują swój stan posiadania instytucje różnego rodzaju, myśli o poziomie życia i potrzebach na przyszłość każdy człowiek pracy. Wszyscy pragną spotkać nowy rok z pełną świadomością przebytej drogi, z realną oceną możliwości na najbliższy okres.

Ale bilans bilansowi nie jest równy. Istnieje różnica między cyfrą zysków lub strat instytucji prywatnej i społecznej. Bardzo istotna różnica istnieje między osiągnięciami poszczególnego kraju a stabilizacją pokojową świata. Przy takim bowiem obrachunku chodzi już nie tylko o mniejsze czy większe cyfry, ale o to, co jest najbardziej istotne w życiu narodów: o losy pokoju, który mógłby zabezpieczyć możliwości pracy i osiągnięcia milionów ludzi pracy.

Z tego stopniowania ludzkich potrzeb i pragnień wynika prawda, która powinna towarzyszyć każdemu, kto dokonuje w obliczu nowego roku jakichkolwiek bilansów. Wskazuje ona na zależność między małymi i wielkimi wydarzeniami, między losem pojedynczego człowieka i życiem gromady. Wydarzenia po drugiej wojnie światowej rozwijają się w ten sposób, że nikt — nawet o najniższej randze społecznej człowiek — nie może ogłosić swej neutralności wobec rozgrywających się w kraju i w świecie wypadków. Gdyby nawet próbował ktoś strusić taktyki odgradzania się od świata — wypadki będą nim powodowały bez jego zgody i chęci.

Berność i świadomość

SPOŁECZNE ruchy wyzwolenia, które po tej wojnie nabrały specjalnej siły działania, cechuje właśnie dążność do rozpowszechniania świadomości rozgrywających się wydarzeń. Ruchy lewicowe w pierwszej mierze pragną, aby każdy człowiek znał tendencje w poczynaniach tych sił, które decydują o obliczu świata, aby nie był on bierną pozą na szachownicy dziejów, ale świadomym uczestnikiem gromady walczącej o nowe życie.

I dlatego właśnie, bilansując wydarzenia w świecie i w Polsce, musimy dokonywać tego z pełną odpowiedzialnością za los własny, naszych najbliższych, za los kraju i pokoju w świecie. Tej hierarchii nie da się sztucznie zwięzić czy ograniczyć, w tej sytuacji nie można dokonywać wyboru między sprawami mniej lub więcej ważnymi.

Egoistyczne interesy

ŚWIAT nie osiągnął dotychczas tej jednoci, która była traktowana jeszcze w czasie trwania wojny jako poważny cel zmagania z faszyzmem. W ostatnim miesiącu tego roku byliśmy świadkami jed-

nostronnego zerwania przez polityków amerykańskich rozmów prowadzonych w sprawie traktatu pokojowego i przyszłości Niemiec, Austrii itd. Kapitałiści amerykańscy podsycają we własnym kraju obawy przed komunizmem, traktując działalność partii marksistowskich jako „największą groźbę dla świata”. Egoistyczna obawa o własne interesy każe im zrywać układy międzynarodowe, odgradzać się nie nawiścią od narodów, które wybrały dla swych państw postępowe formy ustrojowe.

Nie jeden człowiek w obliczu tych wydarzeń pyta: do czego to prowadzi? Stalin w jednym ze swoich wywiadów powiedział, że różnice ustrojowe nie są przeszkodą uniemożliwiającą współpracę pomiędzy państwami. Dobra wola Związku Radzieckiego jest dla wszystkich oczywista. Ale jeżeli wypadki zmuszają nas do stawiania zasadniczych pytań dotyczących losów pokoju — pamiętajmy o najważniejszym — siła kapitalistów nie jest niezwalczona, nie jesteśmy na nią skazani nieodwołalnymi wyrokami.

Dwa światy

SETKI milionów ludzi pracy na całym świecie niezależnie od tego czy posiadają już władzę czy o nią walczą — pragną poko-

ju. Jeżeli pokój próbują niszczyć kapitałiści — tam, gdzie to jest możliwe, przeciwstawiają temu organizacje robotnicze. To przeciwstawienie ciągle wzrasta. To też mówiąc o losach pokoju, mierzymy przede wszystkim siły klasy robotniczej całego świata. Nie ulegajmy sugestii płynącej z siły gospodarczej Stanów Zjednoczonych. O możliwości rozpoczęcia wojny decyduje bowiem w pierwszej mierze postawa mas, postawa człowieka pracy.

Bilans bilansowi nie jest równy. Kapitałista podsumowuje zyski i chciałby je widzieć w następnym

roku powiększoną o sumę odebraną robotnikom, pracującym we własnym kraju i w innych państwach. Człowiek pracy w Polsce, troszcząc się o byt własny i najbliższych o rozwój swojej fabryki, o osiągnięcia całego kraju — daje tym samym wielki wkład w utrwalaniu sił pokojowych w świecie. Ta różnica w postawie dwóch światów: kapitalistycznego i postępowego może być usunięta tylko poprzez wzmocnienie wysiłków całego obozu robotniczego, poprzez świadome budownictwo ustroju dobrobytu mas i pokoju światowego.

Antoni Pokorski

Życzenia polskich związków dla mas pracujących całego świata

WARSZAWA (PAP). Komisja Centralna Związków Zawodowych przesyła z okazji Nowego Roku następujące życzenia Światowej Federacji Zw. Zawodowych.

„Miliony polskich związków przesyłają w Nowym Roku gorące pozdrowienia Światowej Federacji związków zawodowych i życząc jej pełnego sukcesu w walce o jedność organizacyjną wszystkich pracujących świata, jak również sukcesów w walce o pokój powszechny przeciwko ciemnym siłom imperializmu”.

KCZZ wysłało również telegram z życzeniami do Wszechzwiązkowej Centrali Rady związków zawodowych (WCSPS) w Moskwie:

„Miliony ludzi pracy w Polsce przesyłają z Nowym Rokiem gorące pozdrowienia pracującym ZSRR i życząc im dalszych sukcesów w dziele wykonania planu 5-letniego, którego realizacja podnosi dobrobyt społeczeństwa socjalistycznego i wzmacnia siły pokojowe świata w walce z podżegaczami wojennymi”.

Wysłano również pozdrowienia do francuskiej klasy pracującej, zorganizowanej w Powszechnej Konfederacji Pracy (CGT):

„Z okazji Nowego Roku przesyłamy bohaterskiej CGT — obrończyni praw robotniczych i suwerenności narodu francuskiego — gorące życzenia umocnienia je-

ności związkowej, wbrew rozłamowej działalności zdrajców klasy robotniczej”.

Ponadto KCZZ przesyła życzenia związkom zawodowym Czechosłowacji, Jugosławii, Bułgarii, Rumunii, Węgier, Włoch i Ameryki Łacińskiej (CTAL).

Prasa czeska o umowie anglo - radzieckiej

PRAGA (PAP). Dziennik czeski „Rude Pravo” omawiając umowę handlową anglo-radziecką, stwierdza, iż Związek Radziecki, którego dostawy zboża będą dla Wielkiej Brytanii pomocą do pokonania trudności gospodarczych nie uwarunkował zawartej umowy z żadnymi politycznymi żądaniem.

Związek Radziecki dał w ten sposób ponowny dowód, iż obca

mu jest jakakolwiek dyskryminacja gospodarczej stosowanej przez Stany Zjednoczone wobec państw, których forma rządów nie odpowiada interesom amerykańskim.

Umowa ta, pisze dziennik, posiada nie tylko doniosłe znaczenie gospodarcze, ale i polityczne, jest ona lekarstwem przeciwko zgubnym wpływom planu Marshalla, który pragnie rozdzielić Europę na dwa wrogie obozy.

Wymiana handlowa między Polską i Danią

W myśl zawartej umowy między Polską a Danią, zobowiązaliśmy się w roku przyszłym dostarczyć Danii 1 milj. ton węgla wliczając w to niedokończone dostawy z poprzedniej umowy. Poza tym dostarczymy chemikalia, wyroby włókiennicze, bawełniane i me-

tałe na łączną sumę 190 milj. koron duńskich. W sumę powyższą wliczona jest jednocześnie rata spłacanej przez nas pożyczki na zakup koni.

Dania dostarczy nam w zamian koni, szeregu artykułów kolonialnych, maszyn, narzędzi, oraz tłuszców jadalnych i przemysłowych. Łączna wartość dostaw z Danii wynosi 130 milj. koron duńskich. Pozostałą należność z tytułu obrotu Dania wypłaci nam w dolarach.

Dostawy węgla przez Polskę pokryją prawie 50 proc. całego zapotrzebowania Danii.

Nacjonalizacja banków na Węgrzech

BUDAPESZT, (PAP). — Rada ministrów zatwierdziła uchwaloną przez parlament ustawę o nacjonalizacji węgierskiego Banku Narodowego oraz pięciu największych banków budapeszteńskich. Ustawa wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 1948 roku.

Ludowa republika Rumunii tworzy nowe formy państwowe

BUKARESZT, (PAP). — Parlament rumuński zatwierdził we wtorek wieczorem akt abdykacji króla Michala oraz proklamację rządową w sprawie utworzenia rumuńskiej republiki ludowej.

Ustawa przyjęta przez parlament zawiera 4 artykuły:

1) parlament przyniósł do wiadomości abdykację króla, 2) dotychczasowa konstytucja zostaje zniesiona, 3) parlament będzie wykonywał władzę ustawodawczą, 4) parlament uchwalą nową konstytucję.

W bliskim czasie zostanie wybrane nowe Zgromadzenie Konstytucyjne.

Ustawa stwierdza dalej, że państwo w okresie przejściowym będzie

kierowane przez 5-osobowe Prezydium oraz ustala nową formę przysięgi na wierność państwu: „Ślubuję, że będę bronił praw i wolności demokratycznych oraz niepodległości i suwerenności narodu rumuńskiego”.

Prezydium, stanowiące na razie na czele organu wykonawczego, zostało wybrane przez parlament w następującym składzie: przewodniczący parlamentu — Sadoveanu, dotychczasowy minister oświaty — Voitec, sędzia — Stere, Jean Nisuli i dr. Parhoun. Premier Groza stoj nadal na czele rządu, który pozostał w tym samym składzie z tą jedynie zmianą, że ministerstwo oświaty powierzono tymczasowo ministrowi pracy Lotarowi Roadaceanu.

NASZ felieton

O Noworocznych Życzeniach

Przez calutki okrągły roczek pisze się felietony wedle własnego upodobania i bez ingerencji naczelnego redaktora. Gorzej jest z felietonem noworocznym. Tutaj, już musi się wysłuchiwać poleceń, życzeń i upodobań redaktora pisma. Chciałbym w jednym felietonie zamieścić wszystko. I życzenia dla każdego i przewidywania na rok następny, i omówienia zagadnień politycznych, i spostrzeżenia gospodarcze, jednym słowem trzeba poruszyć wszystko, aby się nie narazić. Ale takich felietonów nie umiem pisać. Trudno i darmo. Dlatego pozwalam sobie dzisiaj napisać parę słów o tym co mi się wyraźnie nie podoba. O tym co nie może się KOMUKOLWIEK PODOBAĆ. Pragnę zwrócić uwagę na fakt, który jest bardzo charakterystyczny i który zmusza do wysnuwania wniosków bardzo niewesołych.

W postępowych kołach Wiednia olbrzymie oburzenie wywołał fakt publicznego złożenia życzeń b. hitlerowcom przez organ austriackiej partii ludowej. Dziennik ten wychodzący w naddunajskiej stolicy, zwracając się do hitlerowców napisał dosłownie: „To czegoście oczekiwali dawemnie, w tym roku PRZYJDZIE, bo PRZYJŚĆ MUSI. Należycie do nas mimo, że macie dzisiaj los cięższy od naszego osobnego losu. Nie jesteście zapomniani, nasze życzenia są szczere, na leżą się także i WAM”.

Nie mam zamiaru przypisywać, że życzenia wyrażone przez „ludowców” austriackich zbrodniarzom wojennym, rycerzom ciemnoty, ludobójcom i twórcom brunatnego faszyzmu, są nieszczerze. Wierzę, że napisali to co myślą i podziwiam zarówno ich odwagę jak i cierpliwość społeczeństwa austriackiego, które nad tymi rzeczami przechodzi do porządku dziennego. Ale z drugiej strony zastanawiam się nad tym, co się składa na taki fakt, że w trzy lata po strasznej masakerze ludzkości, znajduje się na świecie pismo, które spokojnie wypisuje najlepsze życzenia dla hitlerowców i publicznie je ujawnia. Nie trzeba długo się nad tym zastanawiać, aby zrozumieć, że taki fakt może mieć miejsce, że są takie siły na świecie, które są moralnymi autorami takich właśnie życzeń.

Jeżeli istnieje plan Marshalla, przewidujący w pierwszym rzędzie odbudowę Niemiec, jeżeli mówi się i pisze o tym, że bez silnych Niemiec nie będzie pokoju na świecie, — mogą powstawać takie życzenia.

Ale na szczęście my nie tylko nie wierzymy w to, aby — jak głoszą wspomniane życzenia — spełnić się miały nadzieje hitlerowców, ale uczynimy wszystko, aby mirzonki faszyzmu niemieckiego oraz ich przyjaciel nigdy się nie spełniły. Uczynią to wraz z nami wszystkie siły postępu na całym świecie. Zamrą w gardzielach przyjaciół hitlerowskich życzenia, mówiące o powrocie do władzy zakąły ludzkości i cywilizacji. Klasa robotnicza poznała dobrodziejstwo systemu rządów krwi, terroru i gwałtu. My możemy tylko z pogardą oceniać życzenia, które są równocześnie przekleństwem dla całego świata. A swoje życzyńskie, manifestujące nienawiść do faszyzmu.

WIK.

Po 25 latach istnienia TUR

W służbie oświaty robotniczej

W Łodzi szkoła się pracownicy społeczni

W ciągu dwudziestu pięciu lat istnienia TUR-u zmieniły się i kształtowały formy pracy tej instytucji oświatowej, powołanej do życia przez zorganizowanych robotników i przez długi okres czasu przeważnie siłami robotniczymi prowadzonej.

W obecnym okresie nowej stojącej się rzeczywistości kulturalnej przed TUR-em otwierają się możliwości, dzięki którym praca TUR-u może co raz bardziej pogłębiać się i planowo rozwijać.

Zmieniły się warunki i formy pracy TUR-u, pozostał jednak ten sam cel — rozszerzanie horyzontów myślowych mas pracujących i szkolenie aktywnych działaczy socjalistycznych organizacji robotniczych, budowniczych nowego jutra ludzkości.

Formy pracy TUR-u są rozmaite — kształcenie analfabetów, wykłady w świetlicach i innych ośrodkach robotniczych, zakładanie szkół zastępczych o wyraźnym charakterze socjalistycznym, czego w obecnej chwili z rozmaitych względów w szkolnictwie oficjalnym przeprowadzić się nie da, wreszcie szkoły i kursy fachowe, przygotowujące kadry pracowników organizacji socjalistycznych różnego typu.

SZKOŁA PRACY SPOŁECZNEJ
W Łodzi istnieje dwie takie placówki — Szkoła Pracy Społecznej i permanentnie trwające kursy dla Kierowników Świetlic w skali ogólnopolskiej.

Założona w tym roku trzyletnia Szkoła Pracy Społecznej, przeznaczona dla ludzi pracujących zawodowo ma za zadanie wykształcić fachowych pracowników oświatowych, spółdzielczych i administracyjnych, dając im obok wykształcenia ogólnego w zakresie szkoły średniej wiadomości fachowe, potrzebne dla ich specjalności.

Szkoła ta jest pierwszą tego rodzaju w Polsce, a że jest instytucją potrzebną, świadczy o tym duży napływ słuchaczy, przyjmowanych na podstawie polecenia organizacji społecznych. Wykłady w szkole odbywają się w godzinach wieczorowych pięć razy w tygodniu. Samorząd słuchaczy zorganizował w ramach programu świetlicowego, czynną co sobotę pomoc w nauce dla słabszych kolegów, czytelnik czasopism, bibliotekę podręczną. Koło TUR, organizuje je akademie i referaty, projektuje zorganizowanie chóru i sekcji żywego słowa.

Podziwiać należy zapał i aktywność tych ludzi, którzy po ciężkiej robotniczej pracy wykazują tyle wytrwałości i zapału.

KURSY KIEROWNIKÓW ŚWIE- TLIC

Obok Szkoły Pracy Społecznej odbywają się w Łodzi przeszło od roku 6-cio tygodniowe kursy dla Kierowników Świetlic z całej Polski, zadaniem których jest zorientowanie słuchaczy w podstawowych zagadnieniach życia współczesnego Polski, elementarne wiadomości z dziedziny marksizmu, oraz w zadaniach i zasadniczych zagadnieniach pracy świetlicowej, wreszcie zapoczątkowanie i wskazanie dróg samokształcenia własnego.

Na program składają się wykłady, seminaria i ćwiczenia praktyczne, na które kładzie się specjalny nacisk.

Kursów takich było już cztery. Program każdego z nich oparty był na doświadczeniach z poprzedniego, a sprawozdanie z ostatniego było materiałem do następnego, przy czym program ostatniego czwartego kursu był uzgodniony ze Związkami Zawodowymi na zlecenie, których się odbywał.

Oczywiście, że niepodobna zgłębić w okresie 6-ciu tygodni wszystkich zagadnień i z konieczności trzeba się ograniczyć do zainteresowania słuchaczy wysuniętymi problemami,

wskazania dróg i metod do zastosowania nabytych wiadomości w terenie, a przede wszystkim do wyrobienia z nich aktywnej postawy w stosunku do socjalizmu w ogólności, a ruchu zawodowego i pracy świetlicowej w szczególności.

PRACA W ZESPOLU

W tym celu usiłuje się od pierwszego dnia pracy na kursie możliwie zaktywizować wszystkich uczestników kursu, stawiając przed nimi konkretne zadania.

Słuchacze wybierają spośród siebie samorząd, układają regulaminy, łączą się w zespoły, które przygotowują prasówkę. Każdy z uczestników (codziennie inny) odczytuje kronikę z poprzedniego dnia, nie ograniczając się do suchego wyciszczenia zajęć, lecz jest krytycznym sprawozdaniem z prac i osobistych przeżyć z pobytu na kursie związanych.

Wykłady odbywają się o ile możliwości metodą dyskusyjną. Słuchacze opracowują krótkie referaty na tematy na wykładach poruszane, które następnie są zespołowo omawiane.

Uczestnicy kursu wykonują zespołowo konkretne zadania. Np. na ostatnim kursie przygotowywano „Wieczornicę na temat: „Realizujemy plan trzyletni“, przy czym kładziono nacisk nie tyle na pokaz, ile na pracę przygotowawczą.

Plansze ilustrujące osiągnięcia przemysłu były przygotowywane na lekcjach zdobnictwa. „Słowo wiązane“ było opracowywane przez sze reg słuchaczy, co zmuszało każdego z nich do bliźszego, samodzielnego zapoznania się z osiągnięciami tej gałęzi przemysłu, którą omawiali.

ATMOSFERA PRACY

Zastosowanie zaś wszystkich form pracy świetlicowej (śpiewu, recytacji poezyj, piosenek, żywej gazetki, tańca) w ramach Wieczornicy było dziełem całego zespołu, przy czym inicjatywa każdej jednostki była uwzględniana.

Wspólne mieszkanie, swobodne omawianie zagadnień z pracą i życiem związanych, wspólne wycieczki do teatru, na wystawy, do świetlic robotniczych, rozspiewanie gromady — wszystko to razem stwarzało pe-

wien klimat, w którym z dniem każdym praca stawała się coraz bardziej intensywną i aktywną, a życie zespołowe się pogłębiało, do czego przyczyniali się członkowie CLK-u tak zwani na kursie „badacze“, którzy badali pracę kursu z punktu widzenia socjologicznego.

Obecność młodych ideowych, wykształconych ludzi, ich koleżeńskie rozmowy ze słuchaczami, przeprowadzanie ciekawych ankiet dopomagało do pogłębienia atmosfery zespołowej pracy.

TUR dąży do tego, aby wykształcić kierowników świetlic naprawdę wykwalifikowanych, nie odrywając ich możliwie od terenu i pracy zawodowej i dlatego ma w planie pracy organizowanie kursów wyższego stopnia.

Doświadczenia terenowe każdego słuchacza byłyby sprawdzianem rezultatu pracy teoretycznej i stanowiłyby najbardziej racjonalny przyczynik do opracowania programu Zawodowej Szkoły dla Kierowników Świetlic, szkoły, która czy prędzej, czy później powstać musi.

Jadwiga Markowska

W czwartą rocznicę powstania KRN

Przemówienie wicepremiera Korzyckiego

W wigilię czwartej rocznicy powstania Krajowej Rady Narodowej wicepremier Korzycki wygłosił przed mikrofonem Polskiego Radia przemówienie, stwierdzając m. inn.:

Polska znajdowała się w piątym roku okupacji hitlerowskiej. Wróg dziesiątkami tysięcy mordował Polaków i gwałcił w obłazach śmierci. W kraju brak było przedstawicielstwa normującego i koordynującego pracę partii politycznych, aczkolwiek działały organizacje podziemne. Brakowało ośrodka politycznego zdolnego do ujęcia steru władzy w momencie wkroczenia Armii Czerwonej oraz oddziałów Wojska Polskiego. Demokraci polscy skupieni w postępowym Stronnictwie Ludowym, w PPR, PPS i Stronnictwie Demokratycznym jasno i trafnie oceniali sytuację polityczną. Wiedzieli, że sprawiedliwość dziełowa wyznała Zw. Radziecki na głównego pogromcę hitleryzmu.

Ścisłe porozumienie partii demokratycznych stworzyło po raz

pierwszy w historii Polski zwarty krąg lewicy społecznej, a przez to wprowadziło kraj na jedynie słuszną drogę rozwoju historycznego. Pierwsze konspiracyjne posiedze-

nie KRN otworzyło nową kartę w historii Polski. Czas bardzo szybko wykazał słusność jej politycznych założeń.

Zasiłki rodzinne

1.450 zł. na dwoje dzieci

Dekret z października br. o ubezpieczeniu rodzinnym wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 48 roku. Obecnie ustalono, że w początkowym okresie pracodawcy będą wplacać zasiłki rodzinne osobom, podlegającym obowiązkowi ubezpieczenia chorobowego w zakładach pracy, zatrudniających ponad 4 pracowników. Ubezpieczeni, pra-

cujący w małych zakładach, będą pobierali zasiłki za pośrednictwem Ubezpieczalni Społecznej. Przewiduje się, że wymiar składki z tytułu ubezpieczenia rodzinnego zostanie ustalony na 10 proc. zarobków ubezpieczonych.

Wysokość zasiłków rodzinnych wyniesie prawdopodobnie 650 zł. na jedno dziecko, 1.450 na dwoje dzieci i po 1000 zł. na każde dalsze dziecko. Ubezpieczeni będą również pobierać zasiłek na żonę niepracującą zarobkowo. Dla żony bezdzietnej 300 zł. miesięcznie, zaś dla żony wychowującej dzieci — 500 zł.

Jakie meble

nabędziemy w 1948 r.

Na rok przyszły Centrala Handlowa Przemysłu Drzewnego przewiduje do sprzedaży w kraju 220 tys. sztuk krzesel giętych wartości 70 milionów złotych, 122 i pół tysiąca krzesel zwykłych wartości 100 milionów zł., 177 tys. szaf, stołów i biurek za przeszło 1 miliard zł., prawie 5 i pół tysiąca kompletów pokojowych o wartości 360 mil. zł., mebli zaś tapicerskich 31 tys. za 196 mil. zł.

Należy podkreślić, iż w roku przyszłym będą sprzedawane pierwsze partie domków składanych.

Na eksport wyprodukujemy 210 tys. krzesel giętych, 145 tys. wiszaków i stolików. Wywieziemy również pewną ilość kompletów pokojowych i mebli tapicerskich.

Nowa siedziba

Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej

W obecności tow. min. Rusinka, tow. tow. wicemin. Petruszewicza i Giebartowskiego, sekretarza CKW PPS tow. Cwika i prezesa ZUS-u tow. Krygiera nastąpiło wczoraj przekazanie nowowybudowanego gmachu przy ul. Jasnej nr. 26, który stanie się centralną siedzibą Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej. Nowy, 123-izbowy budynek, postawiony został w rekordowym czasie 244 dni

Nowy Rok jest tradycyjnym świętem, obchodzonym przez wszystkie kulturalne narody, prócz narodów muzułmańskich (wyjątek stanowią Persowie, o których poniżej). Ponieważ jednak rachuba rozpoczęcia N. Roku nie wszędzie wypada w tym samym czasie, istnieją więc wielkie różnice kalendarzowe, nie naruszające jednak zasady, że dzień rozpoczęcia każdego roku nowego wszędzie obchodzony jest uroczystie.

W całym świecie chrześcijańskim święto to obchodzą się za przykładem starożytnych Rzymian w dniu 1 stycznia. I tu jednak istnieją odchylenia u pewnych sekt chrześcijańskich. I tak u koptów Nowy Rok obchodzi się 1 sierpnia, u chrześcijan syryjskich — 1 września, nestorianie i jakobici obchodzą go 1 października starego stylu, czyli podług kalendarza juliańskiego.

Tradycje święta Nowego Roku sięgają więc czasów rzymskich, gdzie łączyły się, a raczej wypływały, z kultu Janusa, boga wszelkiego Początku i Otwarcia. Był więc Janus bogiem — patronem „calendar“, jak nazywali Rzymianie pierwsze dni każdego miesiąca. Oczywiście, najważniejsze były calendarie styczniowe, od nich bowiem rozpoczynał się rok, a pierwszy miesiąc, nasz styczeń, specjalnie był poświęcony Janusowi i nazywał się nawet Januarius, czyli miesiąc Janusa. Nazwa ta utrzymała się w spadku po Rzymianach po dziś dzień w większości kalendarzy europejskich. Z narodów słowiańskich łacińskie nazwy kalendarzowe przejęła Rosja (styczeń — Janwar), u Czechów — już „leden“ czyli miesiąc lodu. — Rzymianie obchodzili calendarie styczniowe czyli Nowy Rok bardzo uroczystie. W tym dniu składano Janusowi ofiary, a krewnym i znajomym — życzenia i podarunki. Klienci byli nawet do nich obowiązani w stosunku do swoich patronów. Za cesarstwa każdy obywatel rzymski (civis romanus) składał podarunki cesarzowi.

Starożytni Persowie obchodzili Nowy Rok w dniu wiosennego zrównania dnia z nocą, co przebiegało aż do czasów obecnych. W dniu tym obdarzają się Persowie jajami. — Żydzi obchodzą obecnie Nowy Rok w miesiącu Tisri (wrześ.-paźdź.). Starożytni Grecy zaczęli Nowy Rok w dzień pełni po przesileniu letnim. — W Chinach świętują go na nowiu, kiedy słońce znajduje się w konstelacji Wodnika (20 stycz. 18 lutego). — Japonia i Korea wprawo dziły u siebie już od kilkudziesięciu lat kalendarz gregoriański.

Z zwyczajów noworocznych wszędzie od czasów rzymskich utrzymało się składanie życzeń. Prezenty na Nowy Rok daje się we Francji i w Belgii, gdzie nie ma zwyczaju dawania ich na gwiazdkę, czyli w wigilię Bożego Narodzenia.

Robotnicy

dyrektorami fabryk

Coraz to nowe kierownicze stanowiska w naszym przemyśle zajmują robotnicy. Z reguły wszyscy oni wywiązują się ze swoich obowiązków ku całkowitemu zadowoleniu władz. Ostatnio robotnik Jezioro Zygmunt (stary działacz PPS) mianowany został w hucie „Zawiercie“ kierownikiem ruchu na stalowni.

Górnik Juszczyk Józef przed kilku tygodniami został wysunięty na stanowisko wicedyrektora kopalni „Bolesław Chrobry“, a ślusarz Reyer Józef mianowany został wicedyrektorem cukrowni „Nakło“. — Ślusarz Józef Mamrot pracuje obecnie jako wicedyrektor cukrowni „Klecin“.

Zmarł po krótkich cierpieniach

TOW.

Makowski Bolesław

CZŁONEK ZWIĄZKU ZAWODOWEGO PRACOWNIKÓW
FILMOWYCH R. P. ODDZIAŁ W ŁODZI

Do wzięcia udziału w pogrzebie, który odbędzie się dnia 2 stycznia 1948 roku, o godzinie 13-tej z kaplicy Starego Cmentarza, ul. Ogrodowa Nr 39 — wzywamy wszystkich członków.

ZARZĄD ZW. ZAW. PRAC. FILM. R. P.
ODDZIAŁ W ŁODZI

(Pr. 2)

Nagrody m. Łodzi

za obrazy rzeźbę i grafikę

Pod przewodnictwem wiceprezydenta m. Łodzi, tow. Ajnenkiewicza, odbyło się posiedzenie Komisji — dla przyznania nagród, ufundowanych przez Łódź dla artystów plastyków, wystawiających swe prace w salonie zimowym w Miejskiej Galerii Sztuki.

Komisja przyznała nagrodę prezydenta miasta w sumie 25.000 zł Adamowi Rychtarskiemu za obraz pt. „Willa“. Nagrodę MRN w tej samej wysokości za obraz pt. „Pejzaz z mostkiem“ otrzymał Albin Lubniewicz. Dwie nagrody

Wydziału Kultury i Sztuki po 20.000 zł przyznano Wiesławowi Lange za obraz „Pejzaz“ i Wacławowi Wołosowiczowi za rzeźbę.

Nagrodę za prace graficzne w kwocie 15.000 zł otrzymał Ludwik Tyrowicz.

CZYTAJcie PRASĘ

SOCJALISTYCZNĄ

By się stało zadość tradycji...

POLSKIE ZWYCZAJE NARODOWE

Sylwestrowa próba dziewic i wróżby obfitości

Gina starodawne obyczaje, których tradycje sięgają nieraz zamierzchłych czasów. Cieszyć się z tego, czy smuć? Chcąc odpowiedzieć na to pytanie, należałoby się w pierwszym zastanowić, o jakie obyczaje chodzi. Są to zresztą sprawy, które najlepiej reguluje życie sa-

sprawował on będzie u nas w tradycyjnym wieczór szumne swoje rządy. Być może, iż gdyby pożegnane starego roku i powitanie Nowego połączone było z postem lub innym umartwianiem ciała, nie upieralibyśmy się przy nim. Ale że jest inaczej — Polak go się nie wyrzeknie i twardo będzie przy nim obstawał!

Specjalnych cudów i osobliwości przy tym „obrzędzie“ dzisiaj już nie ma i każdy umie go na pamięć. Zbierają się ludziska, jedzą, piją i podrygują gwoździe tanecznej, póki się mogą utrzymać na nogach. Co najwyżej, to to oczekiwanie na wybiecie godziny 12 (tradycja godziny 24 jeszcze tu nie dotarła!), choć i z tym nie ma kłopotu, bo takich nigdy nie zabraknie, którzy czujniej niż wszystkie zegary świata oznajmią ci tę uroczystą chwilę za pomocą bicia w dzwony, wprawianie w ruch syren fabrycznych, no i tego „surowo zabronionego i niedozwolonego“ strzelania.

Sygnal ten jest znakiem do wypicia „specjalnego“ kieliszka (wszystkie poprzednie, jako niespecjalne nie mają znaczenia i nie leżą się!), składania sobie noworocznych życzeń — i głośnego wiwatowania. A że Polak, kiedy sobie podpieje, bez hałasu obejść się nie może

białego rana, a nieraz i przez parę dni następnych, dopóki zapałowi rozentuzjasmowanych strzelców nie położy kresu Młociu.

„Prawidłowy“ Sylwester, przesładowany czasu wojny przez okupanta, niejako odgrywa się obecnie i przez szerokie koła uważany bywa za rodzaj narodowego odwetu, któremu nawet grzech się sprzeciwia!

Jak dawniej bywało

Dawniej odbywało się to nieco inaczej. Wszystkich ciekawych odsyłam do niezastąpionego pod tym względem źródła, jakim jest „Encyklopedia Staropolska“ Zygmunta Glogera.

I wtedy, oczywiście, nie spędzał nikt wigilii Nowego Roku w samotności. Zbierały się na ten wieczór zaprzyjaźnione rodziny z wsi bliżej sąsiadujących. A po miastach, jak i dziś, schodzono się, aby wśród zabaw rozmaitych (!) zakończyć rok stary.

Wierżono ogólnie — i nie bez słuszności — że Nowy Rok przynosi z sobą dużo niespodzianek, tajemnic, możliwości spełnienia pragnień, oczekiwań, życzeń, jednym słowem — nadziei. A że ludzie, zwłaszcza młodzi, od wieków wy-

teresowały je przede wszystkim wróżby dotyczące upragnionego za mążpójścia. Zwyczaj a nawet forma dotycząca tych wróżb pokrywały się z tak zwanymi „Andrzejkami“, praktykowanymi w wieczór poprzedzający dzień św. Andrzeja. Bo i to wiedzieć należy, że między Andrzejkami i Sylwestrem był pod tym względem związek duży, ile że w dzień św. Andrzeja kończy się rok kościelny, jak na Sylwestra kończy się rok kalendarzowy. Stąd obrzędy i zwyczaje w obu tych dniach praktykowane, są równie prawdziwe i jednakowo ważne. — Więc — lanie wosku czy ołowiu i wróżenie z odlanej „figury“, „co się komu ułalo“.

„Było mniemanie — pisał Gloger — że dziewczica, która w wigilię Nowego Roku doczeka północy — i wpatrując się przy świetle dwóch świec jarzących w zwierciadło, ani razu nie obejrzy się za siebie, ujrzy w zwierciadle poza sobą postać przyszłego małżonka“.

Był to, podobno, sposób wypróbowany, ale też pono tylko dla dziewczic o enocie wypróbowanej. — Inaczej — zdarzyć się mogło, że zamiast upragnionego wdzięcznego obrazu pojawić się mogło szkaradne straszidło, albo i sam Rogaty, o pysku nad wyraz strasliwym, który od góry ogniem zionął, a od dołu smrodem kurzył! (Przestrzegałbym raczej przed tą wróżbą!).

powitanie Nowego Roku obsypywano się owsem — co oznaczało również wróżbę obfitości.

Kolędnicy, obchodzący domy z życzeniami, nosili owies w rękawicy i posypywali nim rogi stołu na znak, by wszystkie rogi w ciągu roku podobnie obłożone były chle-

„Ujrzy w zwierciadle postać przyszłego małżonka.“

bem. Obsypywanie się owsem w kościele w dzień św. Szczepana (drugi dzień świąt Bożego Narodzenia), praktykowane dotąd w niektórych okolicach kraju, łączy wróżbę obfitości z symbolicznym obchodem pamięci św. Szczepana, jako pierwszego męczennika, którego za przyjęcie wiary Chrystusowej ukamienowano.

Z rtobliwymi podkradnię

Istniał też zwyczaj żartobliwego kradzenia sobie rzeczy w wieczór sylwestrowy, które nazajutrz wykupywano. Za uzyskanie tą drogą tak zwane „wykupne“ młodzież urządziła sobie ucztę noworoczną.

Podkradania takiego nie zalecałbym już dziś również, ze względu na obfitość osobników, uprawiających ten zwyczaj przez rok cały. — Ludzie przestali się już rozumieć na tym żarcie i sprawy obrzędu tego rodzaju kończą się zazwyczaj w Komisariacie.

S. W. G.

Łyżkami po polickkach

Po wsiach, zarówno parobcy jak dziewczęta, płatali sobie dość niezwykłe, jak na nasz smak dzisiejszy, figle. — Wciągali brony na dachy i zatykali nimi otwory kominów, podpierali drzwi wyjściowe kłocami drzewa itp. Uprzywilejowaną potrawą sylwestrową była lemeszka (?) z maki pszennej, żytniej lub hreczanej. Gotowano jej sporo. Młodzież przy spożywaniu jej uderzała się łyżkami po polickkach, a potem salsadom okna mazała od dworu, a to, jak mówiono, na znak, żeby w ciągu nowego roku mieli wszyscy usta i domy pełne chleba.

Owies w rękawicy

Nowy Rok powinien być zastać na stole gospodarza okazały bochen chleba, który wróżył obfitość chleba i jada na rok cały. Przy

Młodzież przy spożywaniu jej uderzała się łyżkami po polickkach...

(„apud Polonos nunquam sine clamore et strepitu gaudia fiunt“), wzmocnia przeto podniołość i radość nastroju nie tylko krzykiem, lecz i tym pukaniem z broni palnej, które rozlegać się zwykło do

różniali się ciekawością wcześniejszego dowiedzenia się o swych losach, był więc wieczór sylwestrowy okazją do wróżb najrozmaitszych. Ciekawością wyróżniały się zwłaszcza młodsze córki Ewy, a in-

mo. Myślę, że zarówno sztuczne podtrzymywanie pewnych tradycji, jak i ich zwalczanie — nie ma sensu.

Starodawne zwyczaje najdłużej utrzymują się po wsiach i to w najbardziej zapadłych kątach kraju. Ale czy są dziś jeszcze takie „zapadłe“ kąty? Demokratyzacja życia — z jednej strony, postęp i rozwój komunikacji — z drugiej, zblizają z dnia na dzień obyczaje wsiowy i miejski. Szybko zaciera się odrębność i różnica, umacniają natomiast „wspólnoty“. A wspólne i najbardziej trwale będą w Polsce wszystkie tradycyjne zwyczaje, na stręczające okazji do zjedzenia, wypicia i potańczenia.

Sylwester

Spróbujcie tylko skasować w Polsce „Sylwestra“! Nie życząc tego żadnemu prawodawcy! — Na czym tradycja ta polega, tego nikomu tłumaczyć nie potrzeba. — Jest to w Polsce bardzo wielki i popularny Święty i wszystkie znaki na ziemi i na niebie wskazują na to, że przez długie jeszcze lata

KALENDARZ DAWNIEJ I DZIŚ

I znów trzeba zmieniać...

Wydaje się, że było to jeśli nie wczoraj, to w każdym razie jakoś niedawno, kiedy porozwieszałyśmy je na ścianach, porozstawiali na biurkach, a małe kieszonkowe powkładali do portfeli. A dziś trzeba znów zaopatrzyć się w nowe — na rok 1948-mv!

Kalendarz w dawnej Polsce to była cała instytucja! Poza oficjalną częścią kalendarzową, zawierał spis wróżb i przepowiedni, praktycznych przepisów i rad gospodarskich, kuchennych, lekarskich, wiadomości z zakresu wszelkich gałęzi wiedzy, informacje z kraju i zagranicą, anegdoty i fawele, nierazdki i modły okolicznościowe. W niektórych domach był jedynym źródłem lektury. Jednocześnie odgrywał rolę notatnika, w którym zapisywano dane dotyczące ważnych wypadków rodzinnych i ciekawych, godnych pamięci spostrzeżeń lub przebiegów. Obok dat urodzin i śmierci, spotykałeś tam recepty na

maście, dekokty i drikawie, obok skutecznego sposobu na zolzy — przepis na baby wielkanocne, lub na sporządzanie powidel.

Nie wyrzucano więc starych kalendarzy, dopóki ich gdzieś nie zawlokły dzieci, lub klucznicza nie zużyła pod placki. Spotykało się ich kolekcje za kilka lub kilkanaście lat, nie w jednym domu stanowiły zawiązek jedynej biblioteki domowej.

Z postępu czasu kalendarz zaczął tracić swą dobrą sławę. „Dowcip z kalendarza“ miał renome nieszczygła, nawet starającemu się trudno było nim się popisać, bo niejedna wybredna panna przerywała ci, mówiąc, że ciąg dalszy jest na stronie odwrotnej. Stracił znaczenie i jako lekтура, od czasów zwłaszcza, kiedy do dworów zabłąkał się z modną powieścią sam pan Kraszewski. Skończył w tedy i z dworów — zbłądził pod strzechy i do izb rzemieślniczych.

Zreformowano go więc w tym sen-

sie, że na wyższym szczeblu rozwoju — z „Akademii wszelkiej ścieżki pełnej“ stał się podręcznym informatorem w dziedzinach wyspecjalizowanych: rolniczej, handlowej i innych. W tej formie, jako połączenie kalendarza z encyklopedycznym wiadomościom, dotyczącym różnych gałęzi pracy czy nawet organizacji grup społecznych, kalendarz odżył znowu i okazał się wydawnictwem pożytecznym i poszukiwanym.

Oczywiście — „jako takie“ wciąż są najpopularniejsze te ścieżki, kieszonkowe, terminowe, niezbędne w każdym domu i w każdym miejscu pracy. Wymyślono nawet i kalendarz „wieczny“, który obok „wiecznego“ płora i wiecznego ołówka ma to do siebie, że nie zawsze można go być pewnym i na nim polegać.

TROCHE HISTORI

Nazwa „kalendarz“ pochodzi od słowa łacińskiego „calendae“, który oznaczał w czasach rzymskich pierwszy dzień każdego miesiąca (od wyrazu „calendae“ wyprowadza się również nazwę naszych „koled“ — nieśni bogorodzen'owych).

Kalendarze w sensie rachuby lat

bywały różne. Żydzi np. obliczają lata od stworzenia świata, zgodnie z biblia. Muzułmanie — od tak zwanej „hedżry“, czyli ucieczki Mahometa z Mekki do Medyny, która miała miejsce w roku 622 naszej ery. Inne narody miewają jeszcze inną rachubę lat.

Dla narodów europejskich ważne były dwa kalendarze: tak zwany juliański, wprowadzony w użycie na terenie całego państwa rzymskiego przez Juliusza Cezara (100—44 przed Chr.) — i obowiązujący obecnie w całym świecie kalendarz Gregoriański. Kalendarz juliański, pomimo pewnych niedokładności w sposobie obliczania, utrzymywał się w użyciu w wielu krajach aż do naszych czasów (w krajach prawosławnych) Carska Rosja aż do końca swego istnienia opierała się wprowadzeniu kalendarza zreformowanego. Dopiero rząd radziecki w roku 1922 wprowadził kalendarz Gregoriański jako obowiązujący na terenie całego Związku Radzieckiego.

REFORMATOREM KALENDARZA BYŁ POLAK

Nazwa kalendarza Gregoriańskiego pochodzi od imienia papieża Grzego-

go XIII-go (1572 — 1585), który potęcił przeprowadzenie reformy kalendarza juliańskiego. Reforma ta dokonana została w roku 1582, według zasad opracowanych wcześniej przez uczonego matematyka polskiego Marcina z Olkusa. W ten sposób właściwy zaszczyt reformy kalendarza, obowiązującego obecnie w całym świecie cywilizowanym, przypada naszemu rodakowi, uczonemu polskiemu.

Ciekawa rzecz, że kalendarz, którego zalety uznawali oddawna wszyscy, dość długo nie mógł się przyjąć ze względu na tradycjonalizm. Przyzwyczajeni, przesunieni terminów świąt, dni świątecznych pańskich — nie dalo się dokonać za jednym zamachem. I tak Holandia, Dania, Niemcy, wprowadziły kalendarz zreformowany dopiero w 1700 roku. Anglia, Szwecja jeszcze później, bo w połowie wieku XVIII-go.

W Polsce reforma kalendarza miała miejsce już w roku 1582, czyli w tym samym roku co i w Rzymie i na terenie całego państwa kościelnego.

gw.

MARZENIA NOWOROCZNE

Spotkali się przypadkowo w tramwaju. On — mój przyjaciel — człowiek lekkomyślny, człowiek, który „idzie”, który zawsze zadowolony z siebie i swoich interesów, i jak — wieczne zalatany i przejmujący się wszystkim.

— Jak zamierzasz spędzić Sylwestra? — zagadnął mnie, jak gdyby Sylwester był moim jedynym zmartwieniem. Odpowiadam mu, że nie zastanawiałem się wcale nad tym problemem, że jestem chory, zajęty itd.

Mój przyjaciel, poklepał mnie po ramieniu i powiedział:

— Nie zwracaj głowy! Kto ci uwierzy, że nie chcesz bawić się w Nowy Rok?

Tramwaj zbliżył się do przystanku, więc zabrałem się do wyjścia. Ale mój towarzysz pośpieszył za mną. Nie mogłem w żaden sposób od niego się odczepić. Wziął mnie pod rękę i zaprowadził niemal przemocą do jednej z pobliskich restauracji. Zamówił wódkę i począł nucić piosenkę „Każdemu wolno kochać”. Po chwili urwał melodię i począł przemawiać do mojego rozsądku. „Nie bądź taki poważny! Rozchmurz się — trzeba dziś godnie powitać Nowy Rok.”

Od słowa do słowa i od... kieliszka

do kieliszka — rozgadaliśmy się jak stare plotkary. Choć już miałem w czubie, pomyślałem, że dobrze, iż pada już wieczór. Umknę do domu, położy się.

Jakimś cudem znalazłem się w mieszkaniu — nie wiem. Dość, że usnąłem snem kamiennym. Śniły mi się rzeczy fantastyczne. Siedziałem w głębokim fotelu i przyjmowałem delegację. Składali mi życzenia noworoczne. Czegóż to ci do brzy ludzie mi nie wieszowali? I pod wyżki i mieszkania z przydziałem i trzech żarówek do żyrandola, długie go życia, szczęścia na loterii państwowej — słowem raj na ziemi!

I co najciekawsze. Uwierzyłem życziwym mi ludziom, że spełniają się ich życzenia, a moje najskrytsze marzenia...

Po chwili delegacje oddaliły się. Weisnąłem się głębiej w mój fotel i paląc doskonałe papierosy Polskiego Monopoli Tytoniowego, wobec których „Amerykany” były śmieszakami, zanurzyłem głowę w świeże wydania noworocznych

gazet. Oniemiałem z wrażenia. Cały świat zmienił się w relacji korespondentów nie do poznania.

Na pierwszej stronie „Kuriera Popularnego” przeczytałem tytuł „Konferencja czterech uzgodniła wszystkie sporne problemy”. Z treści depeszy londyńskiej dowiedziałem się, że w ciągu stycznia zostanie ostatecznie podpisany traktat pokojowy z Niemcami, przewidujący rozbiórkę całego przemysłu niemieckiego i ustalający granice. Dalej jeden z telegramów donosił o wizycie Marshalla na Kremlu, podczas której ostatecznie zrezygnowano z koncepcji Trumana, postanawiając z ONZ uczynić prawdziwy instrument pokoju.

Równocześnie ucieszyła mnie taka wiadomość, „Sztab Włódzkiej Brytanii” wydał rozkaz o wycofaniu swoich jednostek militarnych z Grecji, Egiptu i Palestyny”. Korespondenci francuscy telegrafowali o ucieczce gen. de Gaulle’a z Francji i przybyciu tego niedoszłego dyktatora Republiki Francuskiej na wyspy Azorskie, gdzie oczekiwał go Dulles, oraz pracujący nad swoimi pamiętnikami od 6 tygodni gen. Franco.

Czytanie gazet przerwało mi ra-

dio waszyngtońskie, donosząc o sukcesie Henry Wallace w przedterminowo rozpisanych wyborach na prezydenta Stanów Zjednoczonych.

Przekreśliłem guzik superheterodyny i jednym tchem zacząłem wertować stronicę gazet, szukając wiadomości krajowych. Ze stolicy donosiła PAF, że została zlikwidowana Komisja Specjalna i obóz pracy przymusowej w Milęcinie, gdyż od szeregu miesięcy, ani jeden kupiec nie zastrzył na miano spekulanta, Ceny

w sklepach prywatnych obniżono o 35 proc. i inicjatywa prywatna zawarła umowę o współzawodnictwie w redukcji cen z sektorem spółdzielczym i państwowym. Zostały też skasowane wszelkie urzędy kwatunkowe, gdyż szalone tempo budownictwa mieszkaniowego, spowodowało brak reflektantów nawet na 3-pokojowe mieszkania z kuchnią i

łazienkami.

Najbardziej zdziwiła mnie wiadomość o tym, że z Hollywood nadeszło zamówienie na 10 długometrażowych obrazów „Filmu Polskiego”. Naczelna dyrekcja tego przedsiębiorstwa znalazła się w nieładzie kłopotliwym. Nie mogła bowiem nadać z tempem wykonania zamówień dla zagranicy, gdy jednocześnie musiała myśleć o zageszczeniu ogonków przed kinami polskimi.

Również kronika łódzka naszpikowana była „rodzynkami”. Oto Łódź zdobyła i nagrodę w krajowym konkursie czystości miast. Gospodarze miasta zaplanowali już czwartą linię kolei podziemnej, łączącej Widzew z Julianowem. W protezowniach Ubezpieczalni Społecznej natomiast sytuacja się pogorszyła o tyle, że robione złote „korony” tylko dla ubezpieczonych w wieku od lat 26 do 52. OKZ zgłosił w związku z tym uroczysty protest na ręce ZUSu.

Jedną wiadomość gonila druga, aż mnie rozboleła głowa.

Przebudzenie było straszne. Prześpałem cały rok i obudziłem się w 1948 roku. Nadomiar złego, jak się okazało, spałem nie w swoim mieszkaniu, lecz w kawalerce mojego przyjaciela.

Każdemu wolno marzyć!

STEFAN GELAS

Świeżo ulepszona produkcja

Nowe recepty chemiczne

PAPIER ŚWIATŁOCZUŁY

Bydgoszcz
Gdańsk
Bielsko
Jeńca Góra

Gorzów
Szczecin
Katowice
Poznań

Wrocław

„Fotolid”

SPRZEDAJĄ HURTOWNIE

Kraków

Kielce
Łódź
Białystok
Lublin
Rzeszów
Warszawa
Olsztyn

CENTRALI ZBYTU PRZEMYSŁU PAPIERNICZEGO

Ostry — wyraźny rysunek

Kolory i formaty do wyboru

Garantowana aktywność na pół roku

(3038)

Spółdzielnia Spożywców

W Rudzie Pabianickiej

ul. PABIANICKA Nr 167/169. — Telefon 177-92, 108-71

POLECA NA OKRES ŚWIĄTECZNY: OWOCE — CIASTA — CUKRY — PIERNIKI — KRAJANKI I OZDOBY CHOINKOWE.

Do nabycia we wszystkich punktach sprzedaży.

(x 780)

Najserdeczniejsze
życzenia Noworoczne

składa swoim odbiorcom

Fabryka pończoch

Dzierżawca

J. J. Jurczakowa

Łódź, ul. Gdańska 108

(B. 1314)

ŻYCZENIA NOWOROCZNE
SZANOWNYM ODBIORCOM
ZASYŁA:

Fabryka Wstążek

C. Drozd i S-ka

Łódź, ul. Matejki 10-c

(M. 765)

POMYŚLNIEGO
NOWEGO ROKU
ZASYŁA
SWOIM ODBIORCOM

Hurtowa Sprzedaż Manufaktury

B. Wójcicki

Łódź, Piotrkowska 128

Telefon 141-07.

(M. 848)

ŻYCZENIA NOWOROCZNE

ZASYŁA SWOIM ODBIORCOM!

POŃCZOSZARNIA MECHANICZNA
ADAMCZYK MIECZYSLAW

ŁÓDŹ, ul. PIOTRKOWSKA Nr. 220

(828)

ŻYCZENIA NOWOROCZNE

ZASYŁA SWOIM ODBIORCOM

HURTOWA SPRZEDAŻ MANUFAKTURY
B. WÓJCICKI

ŁÓDŹ, ul. PIOTRKOWSKA Nr. 128
TELEFON 141-07

(M. 848)

TRANSPORTOWO-EKSPEDYCYJNE

„WISŁA”

Sp. z o. o.

ŁÓDŹ, ul. NARUTOWICZA Nr. 28.
TELEFON: 162-03

Z A Ł A T W I A:

Transporty kolejowe
Rozładunek i załadunek wagonów
Składowanie
Przesyłki drobnicowe
WŁASNY TABOR — WŁASNE MAGAZYN

Pierwszy rok 3-letniego planu

GOSPODARKA DOBROBYTU I POKOJU

Społeczna troska o „rzeczy wielkie i małe“

Ocena wszelkich osiągnięć w każdej dziedzinie musi być dokonywana nie tylko pod kątem ich bezwzględnej wartości, ale powinna w szerokiej mierze uwzględniać także wielkość przewyższonych trudności. Niewielki czasem pozornie rezultat, może być bowiem związany z dużym wysiłkiem, koniecznym dla przełamania piętrzących się oporów i zaradzenia podstawowym brakom.

Na własnej drodze

Młode państwo polskie z otwierającą się przed nim drogą polityki gospodarczej wybrało drogę postępu i dobrobytu, własną drogę, prowadzącą poprzez etapy kolejnych przemian — ku socjalizmowi. Połączenie odbudowy kraju z przebudową form ustrojowych w jednolity, wewnętrznie zwarty proces, stało się fundamentem planu, wytyczającego kierunek tej drogi i określającego zasadniczy jej charakter.

Odniesienie i rozszerzenie materialnej bazy gospodarki narodowej ma stworzyć podstawy dla dalszego pogłębiania ustrojowych przemian, które nie dzieją się w próżni, lecz uzależnione są od stopnia rozwoju ekonomicznego. Nie znaczy to jed-

nak, aby programowe cele przestały miały dzisiejszą rzeczywistość, by przyszłość wymagać miała bezgranicznych ofiar od tych, którzy już obecnie wykuwać zaczynają jej kształty.

Troska o umocnienie i rozbudowę kluczowych pozycji gospodarczych jest równoległa do troski o ciągłą, bezustanną poprawę bytu ludzi pracy — to właśnie jest znamię socjalistycznej drogi w przyszłość i to rozstrzyga zarazem o obliczu bieżącego planowania.

Cechą przedwojennej gospodarki polskiej, gubiącej się w improwizacyjnym chaosie, był, mimo nieudolnych prób ingerencji sanacyjnego państwa, brak powiązania poszczególnych odcinków, które rządziły się na wewnątrz własną, oderwaną logiką, a raczej brakiem logiki sprzecznych interesów grup kapitalistycznych. Rezultatem tego stanu rzeczy była nieuchronnie opadająca krzywa produkcji, postępująca dezorganizacja rynku wewnętrznego, i pogłębiające się dysproporcje w warunkach bytowania poszczególnych warstw co odbijało się przede wszystkim w katastrofalnym zubożeniu mas pracujących.

Program Wielkiej Reformy, sformułowany w Manifestie Lipcowym

i konsekwentnie realizowany przez Obóz Demokratyczny, jako zasadniczy swój cel uznawał budowę scalonego wewnętrznie państwa ludowego, którego trójsektorowa gospodarka o typie mieszanym z przewagą elementów uspołecznionych, zapewniłaby sprawiedliwość podziału dochodu narodowego, przy stałym jego powiększaniu.

Społeczna forma

— materialna treść

Dopełnieniem cyklu zasadniczych aktów ustawowych, konieczną jego kłamrą, stał się w tych warunkach Narodowy Plan Gospodarczy — Trzyletni Plan Odbudowy. Zadaniem jest właśnie regulacja wszystkich procesów ekonomicznych, podporządkowująca je jednemu celowi: nowa struktura polskiej gospodarki, stwarzająca warunki dla sprawiedliwego podziału dochodu społecznego musi być wypełniona materialną treścią, masą dóbr, wytworzonych społeczną pracą na społeczny użytek. Społeczny zaś charakter tego użytkowania obejmuje nie tylko dobra, przeznaczone do bezpośredniego spożycia, ale również środki produkcji, które, nie będąc, jak w ustroju kapitalistycznym, własnością grupki prywatnych posiadaczy, stają się środkami do polepszenia bytu ogółu ludzi pracy.

Plan Trzyletni słusznie więc został nazwany „planem sytości“, chociaż uparci malkontenci na określenie to reagują ironicznym uśmiechem. Na ironiczny ten uśmiech nie jest jednak bynajmniej dobrą odpowiedzią zwyczajne zachłystywanie się frazeologią. Najlepszym, najbardziej sensownym argumentem jest natomiast treść zbiorowego wysiłku nad realizacją planu, która najszybciej chyba i najkorzystniej może malkontentów przekonać.

Pierwszy krok naprzód

Bilans pierwszego roku realizacji Planu jest bilansem prawdziwych sukcesów i poważnych doświadczeń, których nie można niedocenić, tak, jak i nie wolno przeceniać.

Z tych trzech wielkich kroków naprzód, jakie gospodarka polska ma postawić w tych latach — jeden już uczyniła.

Ogólny postępek w produkcji, tak pod względem ilościowym, jak i jakościowym, zaznaczył się nie tylko w stosunku do roku ubiegłego — pierwszego „pełnego roku“ polskiej gospodarki powojennej, — ale także w stosunku do okresu przedwojennego. Uwidacznia się on zresztą nierównomiernie w poszczególnych dziedzinach i to w zależności od rozmiaru zniszczeń i kłopotów surowcowych.

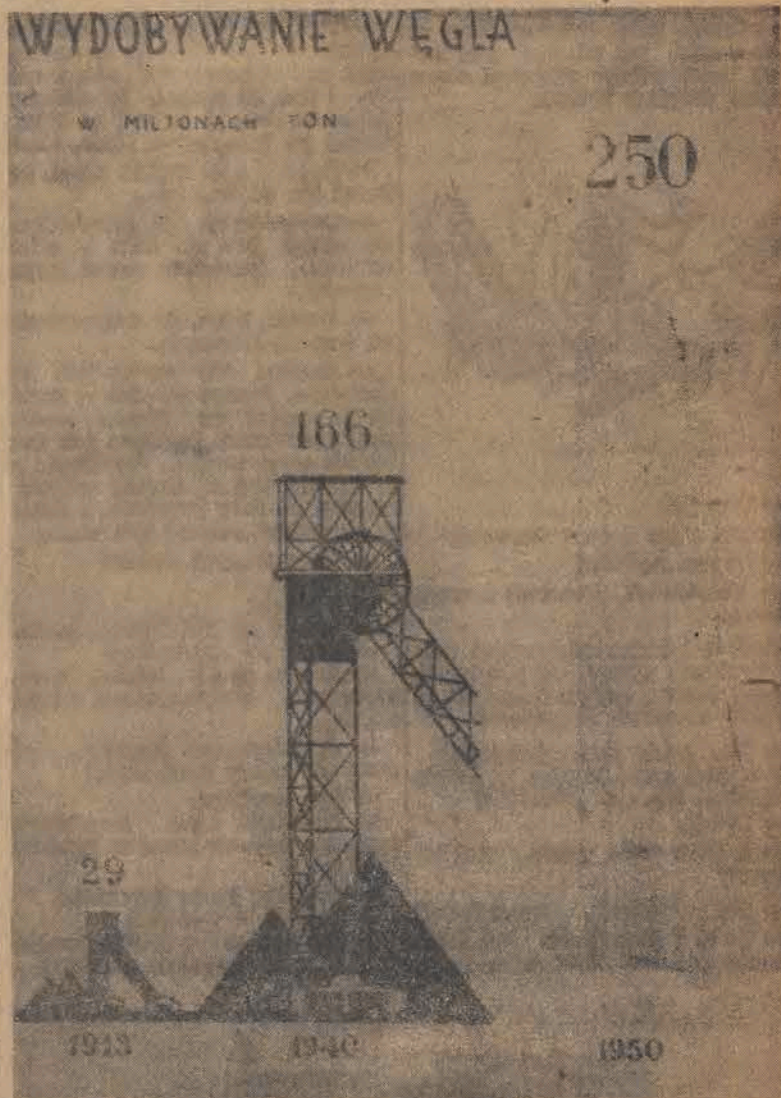
W każdym razie wskaźniki mówią wyraźnie o tym, że nieprzerwany wysiłek organizacyjny i techniczny przynosi coraz lepsze rezultaty.

Wystarczy przytoczyć tu chociażby niemiernie charakterystyczne i ściśle z sobą związane wskaźniki za trudnienia i wydajności w przemyśle. Zaznaczył się poważny ich wzrost w ciągu ubiegłego roku: wskaźnik zatrudnienia, określony w czerwcu 1946 roku na 100, wyniósł w czerwcu 1947 r. — 125, jednocześnie wskaźnik wydajności podniósł się w tym samym okresie ze 100 do 108. Przy czym trzeba tu wspomnieć, że rozwijający się wyścig pracy wpłynął w ostatnim kwartale 1947 r. — na dalsze, pokaźne zwiększenie wydajności, dążące do wyrównania i przewyższenia norm przedwojennych.

Najbardziej wyraźnym jednak miernikiem ekonomicznego rozwoju są cyfry wykonania planu przez poszczególne gałęzie naszej gospodarki, w pierwszym rzędzie przemysłu, one bowiem najjaśniej obrazują postępy w zwiększaniu się sumy dochodu narodowego.

Niemal że stała już rubryka prasy polskiej stały się meldunki Cen-

nia klasy robotniczej, dźwignia postępu i dobrobytu. I dlatego nie ma przesady w stwierdzeniu, że z trudów wyrasta siła gospodarcza Nowej Polski, tak zresztą jak rośnie też ona w wysiłku tkaczy, prządek, kolejarzy — tych wszystkich, którzy ani na chwilę nie ustają w znojemnym, twórczym wysiłku, budując

tralnych Zarządów, Zjednoczeń i po jedynych zakładach o sukcesach, osiągniętych na tym polu. W oderwaniu nie dają one jednak pełnego obrazu całości, który konstruujemy powoli i systematycznie z jednostkowych danych.

Z całą pewnością daje się stwierdzić jedno: pierwszy rok bitwy o plan zakończył się naszym nie ulegającym wątpliwości zwycięstwem. Rozmiary tego zwycięstwa są różne na różnych odcinkach naszego frontu gospodarczego, największe znaczenie posiada ono jednak w obrębie pozycji najważniejszych, o charakterze kluczowych.

Przedterminowo wykonali plan hutnicy, przemysł włókienniczy zrealizował całkowicie roczny plan wartościowy. Osobny jednak rozdział stanowi węgiel — podstawa polskiego eksportu, pierwsze źródło narodowego bogactwa.

Z górniczego trudu

Już 20 grudnia górnicy mogli z triumfem obwieścić całej Polsce, że zadanie postawione przed nimi wypełnili. 57,5 mln. ton węgla kamienia — to plan pierwszego roku realizacji Planu Trzyletniego. Cyfry wydobywania rosły stale, niemal z dnia na dzień.

Ważne są jednak nie tylko te cyfry. W górnictwie właśnie narodziło się współzawodnictwo pracy — wielka szkoła społecznego wyrobie-

lepszego jutro dla wszystkich ludzi pracy w Polsce.

Wysiłkiem własnych rąk

Pod stosami wylceń i cyfr nie chcemy i nie możemy zagubić żywego człowieka. Poza statystykami produkcji kryje się bowiem jego codzienne życie. Z tych cyfr jednak, jak możemy to dziś z niejaką dumą stwierdzić, wylaniają się powoli elementy poprawy tego codziennego bytu. Nie chcemy twierdzić i nie twierdzimy natomiast, że wszelkie zakreślone minima zostały już osiągnięte, że weszliśmy w fazę powszechnego dosytu. Jest jeszcze bardzo dużo do zrobienia. Warunkiem nowych zwycięstw jest dalsze wzmocnienie zbiorowego wysiłku. Uspołeczniające się formy gospodarowania muszą być nasycone konkretną materialną treścią.

Przesłanką naszego optymizmu, obok postępowych form ustrojowych i coraz sprawniej działającego aparatu, jest przede wszystkim wzmagająca się w masach świadomość, że tylko wysiłkiem naszych własnych rąk zabezpieczyć możemy gospodarczą suwerenność kraju i zapewnić tworzący się stopniowo dobrobyt wszystkim jego obywatelom.

TADEUSZ SOŁTAN

BITKI na GORĄCO

Ob. Zielonka o świętach

— Porządek Świąt, Redaktorze kochany, ustalony jest raz na zawsze taki, że rodzaj męski przed tą pierwszą gwiazdką z swoją przepisową rybką uwinąć się musi, żeby na wileń zdążyć. A o wiele żona śniegalki organizacyjnie posiada, to już żaden mąż czyli mężczyzna w pierwsze święto z domu się nie ruszy — snuł swoje rozważania poświatyczne ob. Józef Zielonka, prezes Bloku Demokratycznego naszej kamienicy. — Ale kiedy domowa organizacja monopolowa się skończy, wtedy żadna siła w drugie święto nikogo na tem lonie rodzinnem nie utrzyma!

W tem roku tak się zdarzyło, że święta były faktycznie cztery, nie licząc rybki przedświątecznej i tej świętej wili. To też część męska już po trzech dniach taka była gotowa, że się w miesie gubiła, nie odróżniając położenia. Stoi wtedy taki sierota na Placu Wolności i płacze: „Odwieź mnie, bracie, na Piotrkowską ulicę, bo ja się stąd — powiada — do sądnego dnia nie wydostanę. Tysiąc dróg z tego przekleśnego placu pro wadzi, a żadna — nie ta! Chyba że te Piotrkowskie przez święta przeżasonowali, bo wychodzę wciąż tylko na Baluty albo na Helenów, choć i w tem Ogrodzie Zoologicznym byłem coś z trzy razy. Gdzie się ta cholerna Piotrkowska podziąć mogła, że natrafić na nią nie sposób! — Zmienić by należało ten cały zarząd miejski! Już ja się z nimi rozprawię!...

— Nie ubliżaj pan władzy — powiadam — tylko wsiadaj! Wywożę pana z tego nieszczęścia i odstawię, gdzie należy.

Na Piotrkowskiej zapytuje go o numer, a on powiada, że kurs mu wypada na Moniuszki. — Więc posuwamy Moniuszkami. Tylko o numer raz jeszcze go grzecznie zapytuje. A on na to: „To pan nie wiesz, gdzie jest Klub Pic Wicka?“ — Przyglądam ja mu się

wtedy uważniej, ale — nie, na literatę nie wygląda choć wyszczerzył się leguralnie. Wysadziłem go więc przed Pic Wickiem. Nie moje dzieło — myślę. O wiele się na te zebrania dyskusyjne spieszył, to czas był faktycznie najwyższy.

Gorzej było w te czwarte święto, czyli w niedzielę. Wtarabiano mi się do derożki cale towarzysko. Wszyscy już byli równo dopięci na te ostatnie haftki świąteczne, ale na nogach jeszcze się wciąż trzymali. Stanęli według zamówienia przed Grandem, a oni — życzę sobie: „Panie Zielonka, o wieleś nas pan do tego świętego miejsca tak szczęśliwie dostawił, choć pan z nami na jednego do sali Malinowej!

— A wy skąd mnie znacie, że mówicie do mnie „panie Zielonka“? — zapytuje.

— Po szanownej mordzie pańskiej na miłe to widać, żeś rodak i salata warszawski! Rodak rodaka i w pijanym widzie rozpoznaj!

Rozrzewniło mnie to faktycznie, bo i sam ledwie się już na koźle trzymałem. — Możem iść! — powiadam.

— Tylko żeby panu przez tę porę kobyły nie gwizdły! — ostrzega mnie jeden znajomy petak, który zawsze z papierosami przed Grandem urzęduje.

— Nie bój się! — zaznaczam.

— Cudnemu za żadne skarby kobyła moja z miejsca ruszyć się nie da! Chyba żeby ją razem z derożką zabrali na barana!

...No i derożkę zastałem na miejscu i kobyła odwiezła mnie do domu przepięknie. Tylko że bez forsę wróciłem, bo nikt z tego towarzysza grosza jednego już nie posiadał, więc musiałem zapłacić rachunek za wszystkich. Tak się trafiało o wiele święta są czterodniowe. — Ale równo byli chłopa, wszystkie — mokotowskie rodacy!

KJEL.

Zwiększone zarobki za zwiększoną wydajność pracy

Zwiększona wydajność pracy, spowodowana ruchem wielowarstwostanowców i współzawodnictwem pracy w przemyśle włókienniczym prowadzi do stałej poprawy płac robotniczych w tym przemyśle.

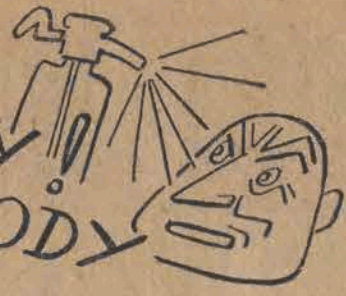
Ostatnio między CZPW i Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Przemysłu Włókienniczego zawarto dodatkowy protokół do umowy zbiorowej. Protokół ma na celu premiowanie

większonej wydajności pracy i obsługi większej liczby maszyn. — Nowy protokół obejmuje m. in. sze reg nowych działów produkcji w przemyśle bawełnianym i wełnianym, które nie były objęte dotychczas podwyżką.

Nowy protokół obowiązuje wstecz od 1 grudnia 1947 roku. Przyczyni się niewątpliwie b. znacznie do podwyższenia przeciętnych pensji robotników przemysłu włókienniczego.

Ważne są jednak nie tylko te cyfry. W górnictwie właśnie narodziło się współzawodnictwo pracy — wielka szkoła społecznego wyrobie-

NUMEROWY BUTELKOWY SODOWEJ... P/g AWERCZENKI

Pijanice, hulacy, alkoholicy — czy pamiętacie?
Hej, huiataje, dobrze znacie to przeraźliwe, potworne uczucie, z jakim budzicie się gdzieś w nieznanym pokoju hotelowym z jedną nogą w buciku, drugą bosą, z pierzem we włosach, przytym głowa wam aż pęka z bólu, zaś wiszące nad łóżkiem lustro odbija olbrzymi siniec między okiem a uchem:

— Oooooch!
Drżąca ręka dotyka dzwonka.
— Co pan rozkaże?
— Numerowy! Poproszę o wodę sodową!

Checiwie tykając spieczonymi ustami szumiącą wilgoć, w przerwach między jednym tykiem a drugim za czynnie ostrożnie wypytywać:

— No, jakże tam, przyjacielu... Czy u was, panie dziejku, w hotelu wszystko... hm... w porządku?
— Ujdzie.
— A hotel ten... jakże... Jak się nazywa?

— Cóż za pytanie, Grand Hotel!
— To ci dopiero heca! Jak Boga szczerze kocham, heca! Jakże to ja

pan jakimś oficerowi z pochwy... wyszarpnął i uciekł...

— Co ty powiesz? A z jakiegoż to powodu zawitaliśmy do was?

— Z powodu sekcji zwłok.

— Sekcji zwłok?

— Tak jest. Tu pewien kupiecista zgodził się za dziesięć kawałków, żeby pan dokonał na nim sekcji. No, i pan go rozciął. W siódmym gabinecie położył go pan na stole i nożem po brzuchu — ciach, ciach!

— Oooooch!... Dlaczegoż, idioci, nożem mi nie odebraliście...

— Odebraliśmy. Ale zarządzającemu oddał pan pół ucha i, mimo wszystko, kupiecista został wypatroszony...

— Dzięki Bogu, że przynajmniej na tym się skończyło.

— Skądże! Nie się na tym nie skończyło. Jeszcze słowika w kominie na szpilce od włosów smażył pan, gotowanym lososiem jak krabatem szyję owijał... bufetową oprowadzał pan na smyczy po sali i zmuszał ją, żeby szczekała, a potem w akwariu udawał pan nimfę.

— Tam przecież mokro!

— Mokro.

— I zimno!

— Nawet bardzo. Bieżąca woda...

— Pocóż ja tam lażem?

— Skądże mogę wiedzieć, poco...

Widocznie, sentymentalne usposobienie...

— A gotowanym lososiem, mówisz, okręcałem sobie szyję?

— Jak szalikiem.

— Szalikiem czy szmalikiem, mniejsza o to, ale przecież losoś był w sosie!

— Był! Sos po amerykańsku...

— Poco ja to robiłem?

— Był pan chyba bardzo zmęczony... A może wybujała ambicja?

trafiłem do Grand Hotelu? Przecież byłem w Nicei?!

— Czy był pan w Nicei, tego nie wiem... w każdym bądź razie przywiózł pan dorożkarza z Bristolu.

— Aha, znaczy się, dorożkarz mnie przywiózł?

— Właśnie, że pan przywiózł dorożkarza! Dorożkarz siedział jak paśazer, a pan go zastępował na koźle. I konia poganiał pan szablą. Chi-chi-chi!

— Szaaa-bła? Jasny gwint, a skądże wzięła się szabla?

— Opowiadano, że wyszarpnął ją

— Oooooch!... Nie nie pamiętam... Choć bij zabij... Wewnątrz pali się, przyjacielu! Jeszcze syfon wody...

Dopisek: Do druku podał Out wraz z najlepszymi życzeniami noworocznymi i szczerym pragnieniem, aby Czytelnicy naszej kolumny humoru i satyry nie znaleźli się w podobnej — jak wyżej opisana — sytuacji... Szczęśliwego Nowego Roku!! Do zobaczenia w roku 1948!

Out.

Humor naszych dziadków

Alojzy Zółkowski (1777-1822)

Nagrobki

Pijakowi

Lyknął,
Krzyknął,
Przewrócił oczyma
I już go nie ma.

Literatowi

Taka to bywa zapłata
Niejednego literata:
Po śmierci mu wszysej kadzą,
A za życia jeść nie dadzą.

Dumnemu

Sam sobą tylko zajęty
Chodził za życia jak pęcherz
nadęty.
A w tym pęcherzu zawsze coś
szumiało.
Pękł wreszcie: wiatr wyleciał i nic
nie zostało.

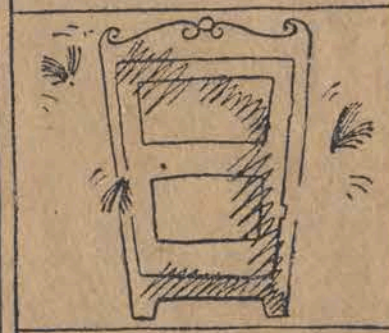
Urzędnikowi

Wielka była polityka
Tego pana urzędnika.
Nie dał zgorszenia nikomu,
Bo kradł zawsze pokryjomu.

Próżniakowi

Przez całe życie chodziłem,
Całe życie jadłem, piłem.
Dość trudów: już się nie ruszę.
Bo odpocząć sobie muszę.

MOLE

Jan Huszcza

Wieczory sierpniowe

Ach, jak dobrze spędzać ciepłe rozbrykane świerszczami wieczory

wczesnej jesieni na interesującej rozmowie z młodymi ludźmi! — tak prawdopodobnie myślała nie raz fertyczna jeszcze wdowa, obywatelka Kucharska z jedynaczką Różią, siedząc na ganeczku przed własnym domkiem, za którym rozciągał się dobrze utrzymany, obfitujący w jabłka i śliwy, sad.

Cóż, kiedy brakowało partnerów... Co prawda stale po ulicy przechadzała się grupka studentów — wśród nich i znajomi Rózi — ale żaden jakoś nie zaglądał do samotnego domku.

W połowie sierpnia sytuacja szczęśliwie się zmieniła. Nagle dwóch z przechadzającej się grupki przypomniało sobie istnienie Rózi. Odtąd co wieczór przychodzili na ganek, żeby zabawić kobiety, obfitującą w dowcipne momenty konwersacją.

Studenti, rozkoszując się idącym z sadu zapachem owoców chętnie

przesiadali niekiedy po parę godzin.

Pewnego razu — podczas może dziesiątej z kolei wizyty — obywatelka Kucharska wyjątkowo rozbawiona, przypomniała sobie, że jednak dobrze byłoby studentów czymś poczęstować. Wstała więc ze słowami:

— Pójdę do sadu i przyniosę panom śliw!

Studenti zachowywali się jednak wyjątkowo skromnie. — Dziękujemy, mówili, po co po nocy ma się pani fatygować?!

— Przecież świeci księżyc.

— Księżyc księżycem, a w ogrodzie ciemno i jeszcze sobie pani tylko guza nabije...

Wdowa nie odstępowała od powziętego zamiaru. Już schodziła ze stopni ganku, trzymając w ręku kosz na owoce. Wtedy kawalerowie poczęli oponować jeszcze gwałtowniej, powołując się m. in. na swoje niedyspozycje żołądkowe.

— Śliwy nam tylko zaszkodzą — przekonywali, starając się

wprost trzymać za ręce zmierzającą do ogrodowej furtki obywatelkę Kucharską.

W ostatniej chwili, kiedy wszystko wskazywało na to, że upór gościnniej Kucharskiej nie da się przełamać, jeden z nich przeciągle gwizdnął i złapał się za brzuch, twierdząc, że gwizdnął właśnie z bólu.

W ślad za tym obaj zechcieli natychmiast panie pożegnać, ale wdowa już była w ogrodzie. Panowie, niezwykle podenerwowani i spekszeni, zostali z Różią. Księżyc zdradzał niezrozumiałą bladeść ich lic.

A tymczasem pani Kucharska spostrzegła w sadzie kilka cieniów, które oderwały się od drzew i gwałtownie skakały przez parkan nazewnątrząz ogrodu.

Co przy tym najciekawsze, cienie te huczaco przypominały sylwetki grupki, zaprzyjaźnionej z dwoma panami z ganeczku.

Niestety, obywatelka Kucharska, chociaż cisnęła koszyk w trawę i szybko dobiegła do ogrodzenia, przecież nie zdążyła ani jednego cienia chwycić za spódnię.

Długo stała, mrucząc jakieś przekleństwa. Wreszcie zawróciła w stronę ganku i, przewyciężając zrozumiałe podniecenie, głosem moliwie najspokojniejszym powiedziała do pobladłych adoratorów:

— Rzeczywiście, nie macie panowie potrzeby dłuższej tu przebywać. Wasi koledzy już zrobili swoje!

A po chwili, gdy dwaj skwapliwie zniknęli, głęboko westchnęła: — Grasowali więc od połowy sierpnia, w sadzie mało co zostało! A ja, głupia, myślałam, że im chodzi o nasze względy...

(Z przygotowanego do druku tomu humoresek pt. „Noclegi warszawskie“).

CENTRALA ZBYTU PORCELANY FAJANSU I WYROBÓW SZKLANYCH

w ŁODZI, ul. A. PROCHNIKA Nr 5

ZAOPATRUJE KRAJ W

PORCELANE stołową, techniczną, elektrotechniczną
KRYSZTAŁY — LUSTRA —
GALANTERIĘ MARMUROWĄ

FAJANS — PORCELIT — KAMIONKĘ

SZKŁO
do opakowań, stołowe, galanteryjne, dla gospodarstwa domowego, do oświetlenia elektrycznego i naftowego, specjalne laboratoryjne i dla celów naukowych, techniczne, gięte, sygnałowe, kolorowe

DO NABYCIA:

W SPÓŁDZIELNIACH, DOMACH TOWAROWYCH I SKLEPACH
SZKŁA I PORCELANY

Wzorowy urzędnik

— Panie Rybka! — woła szef. — To skandal. W godzinach biurowych spi pan sobie w najlepsze przy biurku!

— Tak, obywatelu szefie, ale przy sięgam na wszystko co święte, że śniłem wyłącznie o sprawach firmowych.

Złote serce

Mały Zdzisio wbiega do pokoju: — Mamusi, mamusiu... daj mi pieniądze dla jednego starego człowieka!

— Dobrze, kochanie, a gdzie jest ten biedny staruszek?

— Stoi tam na progu i sprzedaje ukierki.

W sądzie

Sędzia: — Czy nie dość wam było ukraść taką wielką sumę, musieliście do tego jeszcze zgwałcić służącą?

Oskarżony: — Przekonałem się, panie sędzio, że sam pieniądz nie daje szczęścia.

Przyzwyczajenie

Po dziedzińcu przechadzają się dwaj wariaci.

— Ależ wichura! — woła jeden.

— Prawdziwy huragan!

— Jakto, przecież drzewa wcale się nie ruszają?!

— Widocznie, przyzwyczaili się

Cwaniak

Mama do niegrzeczności synka: — ...I w ogóle od dnia twojego urodzenia nie miałem ani chwili przyjemności w życiu!

Synek (mrużąc oko): — A przedtem?

SPORT

Dlaczego

Przed meczem Polska — Węgry obradował w Poznaniu zarząd PZB wraz z przedstawicielami okręgów.

Na zebraniu tym wyznaczono między innymi bokserów na pierwszy w tym sezonie obóz przedolimpijski, który rozpocznie się w połowie stycznia w Dziekanówce. Prowadzić go będzie trener Feliks Stamm.

Na obóz starano się powołać największą ilość młodych pięściarzy. Długa lista kadr przedolimpijskiej podała nam już w poniedziałkowym numerze i wówczas wskazaliśmy, iż razi nas i niepokoi mała ilość zawodników łódzkich.

Nie mogliśmy również zrozumieć, jaką granicę wieku zarząd PZB wziął za podstawę przy doborze na obóz młodych talentów, skoro na liście tej znaleźli się tacy bokserzy jak: Kolczyński, Szymura, Czortek, a zostali pominięci Olejnik, Pisarski i Niewadził. Przewaga wieku pierwszej trójki jest tu wyraźna.

Oczywiście, iż w tym wypadku mieliśmy największe pretensje do obecnych na zebraniu delegatów łódzkich, którzy według naszych pierwotnych przypuszczeń nie potrafili przekonać zgromadzonych, iż w Łodzi również jest kilku utalentowanych chłopców, znających się dość dobrze na sztuce bokserkiej.

Nie ukrywamy tego, iż ostrzyliśmy jednocześnie pióro, aby podać ostrej krytyce ostatnie zarządzenie zarządu PZB.

W międzyczasie dowiedzieliśmy się jednak dalszych na ten temat szczegółów.

Polski Związek Bokserski zorganizował ten kurs istotnie pod hasłem wyszkolenia i przeglądu sił młodego narybku. Jeśli do grupy tej powołał wielu bokserów starszych, to jedynie w tym celu, aby roztoczyć nad nimi specjalną opiekę i odwracać ich od tzw. „życia prywatnego”, które nie zawsze posiada dodatni wpływ na formę tych pięściarzy.

Oczywiście, iż powód ten nie odnosi się do wszystkich starszych wiekiem pięściarzy. Wielu z nich przyjeżdża do Dziekanówki, aby styl ich walki mogli podpatrzeć młodzi, aby właśnie ci starszy rutyniarze byli doświadczonymi sparring-partnerami.

Jest to więc obóz, nazwa którego „przedolimpijski” zbyt poważnie może brzmieć, ale nie jest to grupa, z której wyłoni się ostateczna reprezentacja Polski na Olimpiadę. Obózów takich będziemy mieli do czasu rozpoczęcia Igrzysk jeszcze kilka. Na nich nie wątpliwie znajdą się i czołowi zawodnicy Łodzi.

Podczas dyskusji, przy ustalaniu nazwisk bokserów na obóz, delegaci łódzcy zwrócili uwagę kaptanowi PZB — p. Derdzie, na pominięcie na liście Wieczorka, Bonikowskiego i Żylisa.

Przedstawiciel PZB przyznał się, iż należy to tłumaczyć jedynie przeoczeniem i dodał, że dla tych zawodników miejsca w Dziekanówce są zarezerwowane, w każdej chwili mogą oni tam przyjechać.

Nie naszym zadaniem jest bawić się w domysły, czy istotnie nie stało się przeoczenie. Fakt, że kaptan PZB przeprosił przedstawicieli Łodzi i zadeklarował, że swojej stronie trzy miejsca na obozie, przecież naszym zdaniem na ten temat wszelką dyskusję.

Na godzinę przed Nowym Rokiem

Redakcja sportowa jest właściwie czynna przez całą dobę od rana do nocy. O każdej porze ktoś pyta o wynik, inny prosi o zamieszczenie drobnej wzmianki o jakimś mającym się odbyć meczu... Wczoraj drzwi się nie zamykały. Przychodzili ci najbardziej zawzięci.

— Proszę pana, czy nie wie pan gdzie można dostać bilet na mecz z Węgrami?

Weześnie się wybrał. Od rana w sekretariacie LKS-u nie było ani jednej karty wstępu. Ogonek ciągnął się przez pasaż kina „Polonia” i kończył się przy Orbisie. Złotliwi twierdzili, że to po zwrot pieniędzy za bilety na „Jasne Łany”. A taki pasażer przychodzi o 8 wieczorem pytać o bilet.

Inni przyszli narzekać, że tak weześnie zamyka się przedsprzedaż, że nie mieli czasu weześnie kupić, bo fryzjer, przygotowania w domu...

Krew nas mało nie zalała. Człowiek się śpieszy, z domu telefon dzwoni raz po raz, przez skórę czuje już awanturę, a tu kibice, kibice...

Nie można było skończyć zaczętego artykułu. Stale ktoś przerywał. Zdenerwowany naradzałem się nad ostatnią kartką z przyjacielem Wołodą, gdy wszedł on. Król kibiców — Stanisław Kowalski.

Przyszeli sprawdzić w jakim składzie bić się będą Węgrzy. Z miejsca czuliśmy, że był to tylko pretekst. Znamy dobrze p. Kowalskiego. We wtorek był na meczu w Warszawie. Podczas walki Olejnika z Martonem stracił rondo przy kapeluszu. Wyrwał je własnymi rękoma. Po porażce Trzesowskiego z Pappem nie długo się martwił:

— Józio wygra bez gadania — mówił nam po powrocie.

Ale nie jest pewny. Widać to po nim. Stawia na Pisarskiego, ale szarpia nim wątpliwość. I teraz przyszedł się upewnić.

— Jak myślicie panowie — zrobił Pisarski Pappa?

Spojrzelśmy po sobie. To pytanie oznaczało, że przed 11 wieczorem nie wyjdziemy z redakcji. P. Stanisław przyszedł uspokoić nerwy. Dłuższa pogawędka murowana.

— Jutro się sprawdzi — brzmiała nasza odpowiedź.

— Trochę się boję... — mówił p. Kowalski.

I zgodnie z przewidywaniami — zaczęło się.

— Chwała Bogu, że już te święta miną. Może nareszcie zacznie się sport.

Na Boże Narodzenie obiecywaliście mróz, jakieś zawody hokejowe. Nic z tego nie wyszło. Boks też nie ma. Nudno jak diabli — zaczął swój monolog p. Kowalski.

Wszystko to opowiadał nam już przynajmniej 5 razy. Musieliśmy błyskawicznie znaleźć temat, który odsunąłby go od narzekania.

Wpadło to nam do głowy jednocześnie. Wywiad. Tak jest — wywiad z królem kibiców — Stanisławem Kowalskim! Niech powie co myśli o sporcie, jak ocenia roczny jego dorobek.

— Jak pan ocenia rozwój sportu w minionym roku?

— W sporcie nie ma żadnej przerwy. Sami panowie widzicie, że jeszcze dobrze się

Rok nie zaczął, a już mamy duży mecz. Taki bilans można zrobić każdego dnia. Tak dobrze 1 stycznia, jak 13 maja.

— No tak, ale do tradycji należy sporządzanie „obrachunków” sportowych właśnie na Nowy Rok.

— Ślusznie. Tradycja w sporcie jest bardzo ważna.

P. Kowalski namyślał się chwilę i mówi:

— Żyję już parę ładnych lat, pamiętam dobrze czasy Bacza, Garbienia, Kuchara, pamiętam jak się chodzilo na plac Hallera na mecze z Turcją i Ameryką, ale muszę przyznać, że nigdy jeszcze w Polsce nie było tak olbrzymiego zainteresowania sportem. Kto to słyszał, żeby na meczu ligowym było 10.000 widzów. A teraz — pierwszy lepszy mecz — i stadion pełny. To jest wielka zdobycz!

— Czy to zapisuje pan na rachunek roku 1947?

— Oczywiście. W czterdziestym szóstym jeszcze wszystko było w stanie płynnym. W takiej piłce nożnej, dopiero rozgrywki o wejście do ligi nadały imprezom poważnego charakteru i zmusiły kluby do systematycznej pracy.

— Mówi pan o piłce nożnej, ale przecież to tylko jedna gałąź sportu...

— Jedna — a obejmując 75 procent sportowców! Najważniejsza! Zresztą w boksie nie jest gorzej. A taka koszykówka? Przed wojną nikt nie pisał nawet o „koszu”, a teraz — tabelki, król strzelców... Wielki sport. W ogóle co tu mówić — było dobrze.

— Przypominamy sobie, że w listopadzie bardzo pan narzekał na

sport. Wymyślał pan najbardziej właśnie na piłkarzy.

— No, panowie! Jak się dostaje lanie 7:1 w momencie, gdy myślimy, że już umiemy grać, to pewnie, że trudno to przyjąć „na zimno”. Albo można darować organizację wyprawy do Jugostawii? Żeby się zgodzić grać o dzień wcześniej, niż było umówione?!

— A właśnie. Jak pan ocenia naszą organizację sportową. Chodzi nam o ogólną ocenę, nie tylko piłki nożnej.

— Na codzień, po meczu jakimś, jakieś nieudanej imprezie, a zwiaszcza po weryfikacjach i tych wszystkich decyzjach zielonego stolika, człowiek się denerwuje, ale jeżeli trzeba wydać opinię ogólną...

Myślę, że nie jest tak źle, jak się to mówi i pisze. Trzeba wziąć pod uwagę, że mamy mało działaczy, mniej niż przed wojną, a tu zadania większe! Sport się rozrósł, nieprawdopodobnie! Trzeba na gwałt szkolić nowych działaczy.

Tacy sędziowie na przykład. Skąd ich brać? Kto zechce być sędzią, jeżeli na boisku czeka go łobuziak z kamieniem w ręku, po meczu bezstanie w gazecie. Dobrze jeżeli jakiś urażony protektor klubu nie zechce w stosunku do sędziów wyciągnąć konsekwencji osobistych! I najczęściej niesłusznie.

Byliśmy zdumieni. Przecież sam Kowalski był jednym z najgłośniejszych kibiców na trybunie? Gwizdał przy łada błędzie arbitra...

— Chyba pan trochę przesadza — mówimy czekając, na zmianę opinii.

— Jak to przesadza! A co było na meczu Widzew — Legia. Nie groził to jakiś nieprzytomny facet sędziemu, że go „nauczy”. Nie mówił tego jakiś przypadkowy widz — nie. To był człowiek zajmujący poważne stanowisko... Tak, tak nie jest najlepiej z działaczami, ale też nie się nie robiło, żeby tym co się pomóc, a innych zachęcić.

— A prasa. Panowie wybacz, że to mówię właśnie wam, ale jeżeli chcecie szczerości powiem: — Nie udała się impreza lekko atletyczna — suchej nitki nie zostawiać na zarządzie ŁOZLA, przegrzując bokserzy w Pradze — wien jest PZB! Ja bym się nigdy nie zgodził zostać kapitanem sportowym PZB, a gdybym już był — stałbym się największym wrogiem prasy!

— No tu pan wyraźnie przesadza. Jeżeli nawet zdarzają się takie wypadki, jak pan mówi, to nie

są one regułą i nie dotyczą całej prasy.

— Na szczęście! Ale prasa ponosi dużą odpowiedzialność za zło, które jest w sporcie.

— Wspomniał pan o złych stronach sportu. Może wskaże pan je bliżej?...

— Zawodnicy — niekarni, niezdyceplinowani. Coraz częściej się zdarza, że pisma podają: — ten bokser pije... tamten piłkarz pija... — Co to jest?! Jak można takiego draba tolerować w sporcie. Za burtę z nim! Cóż to, nie mamy przyzwoitej młodzieży?

Albo cała ta fikcja z amatorsstwem. Przecież panowie wiedzą tak dobrze, jak ja, ile kto i za jaki mecz dostaje czy dostał. O tym się milczy, a to demoralizuje! Młody chłopak ma pieniądze, nie wie na co je wydać i zamiast wychowania moralnego w sporcie — spotyka demoralizację — idzie na wódkę! To trzeba pięć panowie...

Pan Kowalski zdenerwował się. Szybko też zadaliśmy mu pytanie, zmierzające do zmiany tematu.

— A jak pan ocenia projekty reorganizacji sportu.

— Jakże projekty? Czytałem kilka artykułów, dość mętnie zapowiadających zmiany, ale czy można się zorientować, co to za reorganizacja! Moim zdaniem takie rzeczy winno się robić w pełnym świetle dnia, a nie gdzieś w zamkniętych gabinetach. Tu nie może być żadnych tajemnic! Zresztą publiczna dyskusja dostarczyłaby mogła uwag, które okazałyby się bardzo słuszne...

Pewnie, wymaga naprawy dotychczasowa struktura polskiego sportu i jego organizacja. Obawiam się jednak, czy przy tej sprawie nie będzie za dużo lekarzy, z których każdy aplikować będzie choremu inne lekarstwo...

Wymagają uporządkowania sprawy, które wynikiły z rozwoju sportu. Różnorodność związków sportowych i wielotorowość do niczego dobrego nie doprowadza.

— No mam nadzieję, że będzie dobrze...

— Węć reasumując jest pan raczej pozytywnego zdania o dotychczasowym dorobku jak i o stosunku perspektyw na przyszłość?

— No bezwzględnie. Jeżeli przypomnieć sobie panowie cośmy zastali w 1945 r. jak to wszystko wyglądało w styczniu 46, a jak jest dzisiaj, to nie możecie być innego zdania. Jest wprawdzie wiele bolączek, wiele przeszkód i trudności często nieoczekiwanych i niepotrzebnych, ale jakoś się to powoli łoży. Tylko trzeba, żeby w sporcie pracowali ludzie, którzy go rozumieją i kochają, pełni wiary i entuzjazmu.

Że zgina takie kwiatuszki w ogóle. Aniśmy się obejrzieli, gdy wozy zapowiedziały zamknięcie bramy. Trzeba było uciekać. Skończyliśmy wywiad. P. Kowalski był trochę zasmucony, ale przy pożegnaniu, rozchmurzył się:

— No, nie lubię takich poważnych rozmów w takim dniu. Jutro mecz. Jak myślicie Pisarski da radę Pappowi? Ja stawiam na Józia...

Jaśek W.

Swym Czytelnikom

ŻYCZENIA NOWOROCZNE

składa

REDAKCJA SPORTOWA

Dziś Budapeszt - LKS

Dziś o godz. 16 w hali Wimy odbędzie się spotkanie ósemki pięściarskiej LKS-u z reprezentacją państwową Węgier występującą pod nazwą „Budapeszt”.

Węgrzy przybyli wczoraj do Łodzi i zamieszkali w Grand Hotelu. Są pewni zwycięstwa. Skład ustalony zostanie dziś rano, liczyć się jednak należy, że ujrzymy następującą ósemkę (od wagi muszej do ciężkiej): Bednai, Horvath, Feher, Vajda, Marton I. Papp, Lanyi i Homolya albo Haral.

Kierownictwo LKS informuje, iż wszystkie bilety na mecz zostały rozsprzedane i w dniu dzisiejszym kasy będą nieczynne.

Uprasza się publiczność o wcześniejsze przybycie, gdyż w celu uniknięcia chaosu organizacyjnego — już o godzinie 15.30 wszystkie bramy zostaną zamknięte i po tym terminie nikt nie zostanie wpuszczony na teren podwórka, a tym samym do hali.

Wszystkim

Klubom, Zawodnikom i Sympatykom
naszego pisma

za przesłane życzenia Noworoczne serdeczne podziękowania składa

Redakcja Sportowa

Najserdeczniejsze

życzenia

Noworoczne

składa wszystkim swym
członkom i sympatykom

Zarząd LKS

ORMO na progu Nowego Roku

Walka o ład i spokój — jest sprawą wszystkich obywateli

Młody człowiek z przepaską na rękawie, z karabinem zawieszonym na ramieniu, patrolujący w nocy ciemną, smutną uliczkę, często narażający swe życie i zdrowie — może sam o tym nie wie, do jakiej pieknej tradycji nawiązuje. Jak ofiarne, czyste i naprawdę ideowe jest ta służba dla dobra wszystkich.

REWOLUCYJNE TRADYCJE

Gdy komunisty paręsety ujęli w spracowane, twarde dłonie karabiny poci, by bronić rewolucyjnego Paryża przed reakcją, również nie szukali zaszczytów, ani gwiazdek, ani pieniędzy...

Szli wprost z fabryk i warsztatów na barykady, do walki o słuszną i piękną sprawę, do walki o Francję ludową, o wolną ojczyznę ludzi pracy, wyzwoloną od jarzma 200 rodzin bankierskich.

Jaki przyswilić cel twórcom polskiego „Ormo”?

MILICJA I „GRANATOWE MUNDURY“

Wprowadzić w świadomość społeczeństwa tę elementarną prawdę, że walka o nową Polskę, o demokrację, ład i spokój w kraju, to sprawa wszystkich, że likwidować zdradę, zbrodnie, oszustwo na gruncie młodej demokracji polskiej jest obowiązkiem każdego uczciwego obywatela, a nie tylko garstki ludzi, odzianych w mundury. Że od tego, jaka będzie Polska zależy los każdego Polaka, że udział w zbiorowej akcji społecznej, walka z różnymi formami łajdactwa — to nie żadna „wielka polityka“, lecz sprawa bytu lub niebytu Polski i każdego jej obywatela.

W Polsce przedwrześniowej istniała policja, wyniosła i brutalna, odseparowana od narodu. Społeczeństwo bało się policji. Robotnik i chłop często widzieli w mundurach nie stróżów ładu i porządku, lecz swych wrogów, rozbijających pałkami gumowymi robotnicze i chłopskie głowy. Nie było dla nikogo tajemnicą, że policja sanacyjna czapowała przed bogatymi, gra-

ła rolę lokaj w magnackich posiadłościach i w pałacach fabrykantów. Co raz większa przepaść dzieliła szarego człowieka od „granatowej arystokracji“.

WSPÓLNA SPRAWA

„Ormowcy“ postanowili tę przepaść, dzielącą do niedawna stróżów pokoju i dobra publicznego od mas ludowych — zasypać. Pragną, by społeczeństwo zrozumiało, że człowiek odziany w skromny mundur milicjanta, to nie „pan i władca“, lecz krew z krwi i kość z kości szarej masy robotniczej, że trzeba mu w jego ciężkiej i ofiarnej pracy pomagać, że — powtarzamy — walka z faszystem, bezprawem i zbrodziejstwem to nasza wspólna sprawa.

Obecnie milicjant, tropiący przestępcę — wie, że gdy gwizdnie na alarm w walce o dobro publiczne lub o swe życie, to śpieszy mu na pomoc nie tylko jego umundurowany kolega, lecz chwyci za broń i pobiegnie na zwołanie robotnik, chłop, inteligent — towarzysze „Ormowcy“.

Na tym polega sens i niewątpliwie ideowość służby w „ORMO“. Łódzka organizacja „ORMO“, licząca do 4.000 członków, ma za sobą piękną kartę. Oczyszczanie Łodzi z wszelkiego rodzaju metów, czynny współudział w akcji antyspekulacyjnej itd., w dużym stopniu mamy do zawdzięczenia również i łódzkiej „ORMO“.

Łódzkie „ORMO“ wstępuje w Nowy Rok nie tylko z dużą sumą doświadczenia, lecz ze szczerym entuzjazmem.

T.

Co słyszeć w Wydziale Aprowizacji?

Przy wydawaniu kart zaopatrzenia na luty r.b. Wydział Aprowizacji w Łodzi wydawać będzie jednocześnie karty opałowe na I kwartał 1948 r. Karty opałowe przysługują posiadaczom kart I kat. z wyjątkiem pracowników, objętych w zakładach pracy umowami zbiorowymi przewidującymi deputaty węglowe. Warunkiem otrzymania karty opałowej jest również niezależnie od tego przeprowadzenia w jednym z punktów sprzedaży. Należy przedłożyć w sklepie kartę odczytowaną przez zakład pracy na odczytnych „licznikach“ miesięcznych, oraz karty żywnościowe kat. I-iej za miesiąc: październik, listopad i grudzień. Posiadacze kart odczytanych, nieotrzymujących kart żywnościowych I-iej kat. muszą przedłożyć zaświadczenie miejsca pracy o zatrudnieniu w ostatnich trzech miesiącach zeszłego roku. Takie zaświadczenia mogą też być wydane zbiorowo.

Przy rejestracji należy podać czy

reflektuje się na obuwie męskie czy też damskie.

Należy zaznaczyć, że termin rejestracji kończy się 10 stycznia.

W sklepach miejskiej sieci rozdzielczej rejestrowane są dane, kupony na mleko. Rejestracja uwa dodatkowo od 1 do 10 stycznia.

Na kartce żywnościowej z m-ca sty-

cznia, oraz z nadrukiem RGA wydany będzie od 2 stycznia chleb według odpowiednich odcinków.

Termin rejestracji kart żywnościowych ze stycznia przedłużony został dodatkowo we wszystkich sklepach miejskiej sieci rozdzielczej do dnia 5 stycznia r.b.

Śnieżny Sylwester

Łagodna zima tegoroczna przeraziła... handlarzy węgla, ale szczerze ucieszyła szerokie rzesze ludności, całej świat pracy.

W ostatnich paru dniach było dość ciepło, a w niedzielę i poniedziałek było tak pięknie, że pogoda przypominała raczej maj niż grudzień.

Kapryśna aura nie pozwoliła jednak zbyt długo cieszyć się słońcem i o świcie dnia wczorajszego, na Sylwestra, spadł śnieg, który pokrył białym całunem dachy domów i ulice miasta. Temperatura spadła do 0 stopni i ludzie na miasteczku kuli się z zimna.

Nikogo to jednak nie martwiło, ponieważ w ubiegłych dwóch tygodniach ciągle zmiany temperatury dokuczały wszystkim dostatecznie, powodując zaniepokojenie.

Przewidywane stacji meteorologicznej napawają ludzi nadzieją, na usta bilzowanie się pogody. Wyjdzie to wszystkim na zdrowie.

Pomóżmy Komitetowi Opieki Społecznej

W dniu 4 stycznia odbędzie się zbiórka uliczna na cele Pomocy Zimowej.

Władze Miejskiego Komitetu Opieki Społecznej zwracają się w związku z tym z apelem do społeczeństwa, aby w tej zbiórce wzięło udział w charakterze kwestujących.

Chętni zgłaszać się mogą do punktów Komitetu, mieszczących się w remizach strażackich przy ulicach: Zgierskiej 47, 11 Listopada 4, Daszyńskiego 5, Sienkiewicza 54, Napiórkowskiego 62, Czytelnicza 14 na Chojnach i Rudzkiej 52 (Ruda Pabianicka).

Pożary w Łodzi

Wczorajszej nocy lokatorzy domu przy ul. Piotrkowskiej 53, zaniepokojeni kłębami dymu, wydobywającymi się z okien lokalu na parterze, zaalarmowali straż ognio-

wą. Okazało się, że ogień powstał w magazynach towarowych Spółdzielni Pracowników Miejskich.

Po wyłamaniu drzwi znaleziono leżące bez przytomności dozorca magazynów, który prawdopodobnie usiłował otworzyć zamknięte na klucz drzwi, by wezwać pomoc, lecz odurzony gryzącym dymem, stracił przytomność.

Po dwugodzinnej akcji ogień zlokalizowano, ratując przed płomieniami zgromadzone w magazynach wielkie ilości towarów.

Przyczyny powstania pożaru dotychczas nieznane.

W PZPB Nr 4 przy ul. Dowborczyków 30 powstał w dniu wczorajszym groźny pożar w skrzyni.

Na skutek zerwania się pasa transmisyjnego na jednej z maszyn powstał w rozgrzanych silnym tarciem częściach maszyny ogień. Za-

palila się w mgnieniu oka przedział na drewnianych szpulach oraz leżące wokół odpadki.

Przed przybyciem Straży Ogniowej usiłowano ogień ugasić, lecz mimo to pożar rozszerzył się na kilka maszyn.

Przybyłe trzy oddziały Straży Ogniowej niebezpieczeństwo zażegnały.

Komunikat

Zarząd Zw. Zaw. Prac. Sam. Teryt. i Użytk. Publ. w Polsce — Oddział I w Łodzi zawiadamia, że zebranie pracowników Wydziału Plantacji odbędzie się w niedzielę dnia 4 stycznia 1948 r. o godz. 10-tej w lokalu własnym, przy ul. Wólczańskiej Nr. 5.

PREMIERA OPERETKI „LUTNIA“

Po dłuższej przerwie spowodowanej przedłużeniem się prac remontowych w budynku TUR przy ul. Piotrkowskiej 243, teatr komedii muzycznej „LUTNIA“ pod dyktando Władysława Szczawińskiego, wznowia swoją działalność w dniu 5-go stycznia 1948 r. premierą prześlizgniętego 4-aktowego wodewilu francuskiego pt. „NITOUCHE“ z udziałem kilku nowozaangażowanych solistów i młodych utalentowanych sił śpiewaczy. Główne role odtworzą m. in. H. Wilczyńska, Brandtówna, Szczawińska i K. Chorzewski.

Stronę muzyczną widowiska opracowuje Kapelmistrz Władysław Szczepański, oprawę sceniczną przygotowuje Józef Galewski i Edward Grajewski. Nad całością realizacji widowiska czuwa reżyser Bolesław Horski.

Połączenie wydziałów „Społem“ Przed utworzeniem Centrali Rolniczej

W wyniku podjętych uchwał na listopadowym kongresie „Społem“ w sprawie zmiany struktury spółdzielczości i organizacji centrali branżowych — w dniu 31 grudnia nastąpiło połączenie wydziałów rolnego i przemysłowo - rolnego „Społem“ w jeden wydział. Połączenie obu wydziałów stanowi podstawę przyszłej Centrali Rolniczej, która powstanie w pierwszym półroczu 1948 roku.

Na konferencji prasowej, która odbyła się w „Społem“ omówiono strukturę i zadania połączonych wydziałów.

Połączenie — usuwa dotychczasową dwutorowość i pozwala na skoncentrowanie w jednym wydziale zarówno skupu ziemiopłodów jak i dostawy potrzebnych wsi artykułów przemysłowych.

Przepracowano plany pracy dawnych wydziałów i połączono je w jednolity plan, który przewiduje obroty w r. 1948 na 30 miliardów zł.

Nowopowołany wydział obejmuje działy produkcji roślinnej, ogrodniczej, okopowych i pasz, produkcji zwierzęcej, przemysłu ludowego i artystycznego, mecha-

nizacji rolnictwa i nawozów sztucznych oraz dział różnych artykułów przemysłowych.

Roboty melioracyjne nad Nerem System szarwarkowy i dotacje rządu

Na terenie powiatu łódzkiego zakończono roboty melioracyjne. Prace wykonano systemem szarwarkowym, wartości około trzech milionów złotych.

Najlepsze wyniki osiągnęła gmina Puczniew, uporządkowując około 450 ha łąk. Koszt robót pokryty został częściowo z dotacji państwowych na sumę około 600 tys. złotych, częściowo szarwarkiem przez rolników, na sumę blisko 700 tys. złotych.

W roku przyszłym plan melioracji systemem szarwarkowym przewidziany jest na sumę 11 i pół miliona

złotych. Państwo na ten cel przyznało dotację w sumie dwóch milionów złotych, samorząd ze swej strony da nadzór techniczny nad robotami.

Jak widzimy, melioracja i podniesienie wydajności ogromnych połaci łąk, położonych nad Nerem, zawierającym bogactwo składników pożywkowych roślinnych posuwa się stopniowo naprzód i w ciągu najbliższych lat powiat łódzki będzie posiadał znakomite łąki, co niewątpliwie przyczyni się do podniesienia jakości i ilości żywności żywej, a tym samym dobrobytu wsi. (t)

Strażnik fabryczny okazał się złodziejem i bandytą

20-go czerwca br. w PZPB Nr 5, dokonana została kradzież 32 kg. przedmi. Dozorca ujawnił sprawcę, którym okazał się strażnik Jan Juszcak. Przyznał się on wówczas, że wyniósł przedmiot z fabryki w czasie pełnienia służby i ukrył na polu. Poł. Juszcak wyraża gotowość do naprawy szkody i zwrócenia przedmiotu do fabryki. Juszcak wyrwał się z rąk pilnującego go strażnika i zbiegł.

Ostatnio ujęto go w Pabianicach, gdzie jako członek bandy złodziejskiej dokonał szeregu napadów z bronią w ręku.

Juszcak odpowiadał wczoraj za kradzież przed sądem i skazany został na 4 lata więzienia.

Za udział w napadach bandyckich z bronią w ręku, odpowiadać on będzie razem z innymi członkami szajki złodziejskiej. (b)

Życzenia OKZZ

Wszystkim Instytucjom i Osobom, które nadesłały nam życzenia świąteczne i noworoczne, przesyłamy serdeczne podziękowanie.

Zamiast życzeń składamy: z 5.000 na sieroty, pozostałe na pomordowanych o utrwalenie demokracji w Polsce i z 5.000 na Towarzystwo Przeciwwgruźlicze

Okręgowa Komisja Zw. Zaw. w Łodzi

ZŁÓŻ OFIARĘ NA POMOC ZIMOWĄ

IMPERIALIZM AMERYKANSKI W MASCE „JAŁMUŻNIKA ŚWIATA“

Na przełomie dwóch lat

Sztucznie stawiane przeszkody w walce narodów o pokój

Przewodniczący Komisji Zagranicznej Sejmu Ustawodawczego R. P. — tow. poseł Stanisław Dobrowolski udzielił przedstawicielowi SAP wywiadu na temat sytuacji międzynarodowej na przełomie roku 1947 — 48.

— Jak oceniacie sytuację międzynarodową w bilansie wydarzeń roku 1947?

— Rok 1947, a zwłaszcza jego ostatnie miesiące — z momentem zerwania przez Marshalla konferencji londyńskiej jako punktem kulminacyjnym — należy uznać za rok wyjaśnień, często brutalnie bolesnych dla zmęczonych długą i krwawą wojną — ludów niemal całego świata.

Walki politycznych harcówników na przedpolach spraw istotnych — jak to miało miejsce w latach 1945 — 46, ustąpiły sprawom najistotniejszym. Ujawniły się sprzeczności „celów” grup wielokapitałowych imperializmu dolarowego, z szersze i głęboko pokojowymi dążeniami mas ludowych.

Po marcowej konferencji w Moskwie, poprzedzonej mową Byrnesa; po mowie Mashalla — „nieobowiązuje” wypowiedzianej na uniwersytecie w Harvard — przyszła konferencja szesnastu, rozbijająca założenia europejskiej komisji ekonomicznej, powołanej przez jedyną międzynarodowo uznaną przez wszystkich czynnik nadzrędną, jakim jest ONZ, przyszła kolej na „imperialną” konferencję panamerykańską — przyszła w Grecji „zmiana warty” angielskiej na amerykańską — przyszła wreszcie konferencja londyńska z ukartowanym z góry jej zerwaniem.

Na kanwie tych wielkich sprzeczności możemy już ustawić długi szereg punktów dywersyjnych, mających hamować „automatycznie” naturalny proces pacyfikacji stosunków powojennych i demokratyzacji życia zbiorowego tak Europy jak i Azji. Hiszpania czy Grecja, Bliski Wschód czy Korea lub wreszcie Niemcy — to sztucznie stawiane przeszkody w walce narodów o pokój.

Próby perfidnej dywersji w klasie robotniczej Europy Zachodniej — próba okraśnienia lewicy „na raty” przez frontalny atak na ruch komunistyczny, a oszczędzania (oczywiście do czasu) prawicowych grup socjalistycznych — próby rozbijania największej bodaj powojennej zdobyczy światowej klasy robotniczej, jedności ruchu zawodowego — próby dyplomacji dolarowej i dolarowego szantażu — to wszystko należy do arsenału „brońi pofocniczych”. Bronią tą jest presja polityczna.

Brutalne ujawnienie metod, a co za tym idzie i celów, przyświecających wielkiemu kapitałowi amerykańskiemu w rozgrywce o owoce II wojny światowej, wojny w wieloszości krajów prowadzonej pod hasłem wyzwolenia — stało się koniecznie dla wielkiego kapitału amerykańskiego, występującego do wczoraj pod maską „jałmużnika świata”. Wspomnieliśmy choćby pasterski obłąd arcymistrza zakłamania Hoovera, zarówno po I jak i po II wojnie światowej. W całej tej akcji „ujawniania” decydującą rolę odegrała dyplomacja radziec-

ka, a szczególnie wystąpienia min. Wyszyńskiego w ONZ oraz marksisowska, odważna analiza ze strony zarówno 9 partii komunistycznych, jak i partii lewicy socjalistycznej z PPS na czele.

Cały ten bolesny dla ludzi „mającego ducha” proces wyjaśniania sytuacji, celów, dróg i metod dzia-

łania sił wstecznych, przeciwstawiających się jednemu moralnym zwycięzcom tej wojny, siłom demokracji i socjalizmu — pozwolił nie tylko postawić diagnozę, zmuszając siły imperialistyczne do ujawnienia się w całej swej cynicznej nagości, ale co więcej do zlokalizowania ośrodków wrogich.

— Jak wobec tego oceniacie perspektywę na rok 1948?

— Oczywiście, że wroga klasowego i wroga pokoju światowego zarazem, nie wolno nam lekceważyć. Ujawniony, napiętnowany, ideologicznie osaczony, decyduje się na formalną ofensywę przez gigantyczną akcję zhistyżowania opinii publicznej w swej „kwatrze głównej” — Stanach Zjedn. A. P., doprowadzając już do takich ośmieszających siebie samego form donkiszoterii, jak akcja „wykrywania wrogów ustroju” wśród „uzbrojonych po zęby” artystów i reżyserów filmowych.

Przez popieranie de Gaulle’ów, Ciang-Kai-Szeków, de Gasperich, a pół jawnie Churchillów i jemu podobnych ludzi, dnia wczorajszego, chcą w sposób na równi skuteczny wstrzymać nieubłagany pochód postępu, jak w sprawie Polski, dając gościnę i miejsce do wypowiedzi na zebraniach amerykańskiego Levia-

tana dla „szermierza demokracji i postępu”, wczoraj jeszcze na KRN wypowiadającego się za nacjonalizacją bez odszkodowania tego samego kapitału w Polsce — dla polskiego miniaturowego wydania rekwizytu przeszłości — Stanisława Mikołajczyka.

Spokój, cierpliwość, w codzien-

nym wysiłku, zdanie się na własne siły — da nam zwycięsko przebić się przez ten Nowy Rok — Rok bezsprzecznie dużej próby hartu już nie tyle w prozaicznej walce o kawałek chleba, jak to miało miejsce w pierwszych latach po wojnie i dach nad głową dla najbliższych, ale w świadomej trosce o obronę zagrożonych w niejednym już kraju sił postępu i w trosce o stałe budzenie świadomości klasowej mas ludowych innych kontynentów — narówni z budzeniem zdrowych ruchów wywoleńskich narodów kolonialnych.

Wkład Polski po wojnie, bodajże większy od jej fizycznych możliwości, ujawniony choćby na O. N. Z. w sprawie greckiej, czy hiszpańskiej lub palestyńskiej jest naszą historyczną chlubą, ale też i obowiązkiem wzmożonego wysiłku na przyszłość w obliczu piętrzących się zadań i pokładanych w nas nadziei narodów lub warstw społecznych, cierpiących pod różnymi formami ucisku lub w swych swobodach (jak np. Francuzi czy Włosi) zagrożonych.

WRACAJCIE!

Niezabliźniona rana

Tysiące Polaków pozostaje dotychczas poza granicami kraju

Rozpoczynamy rok 1948 z mocnym przeświadczeniem, że w Polsce wiele dokonano w dziedzinie stabilizacji stosunków, że dumą napawają nas osiągnięcia w przemyśle, że usprawniona została komunikacja, słowem, że kraj dźwignął się do poziomu tak wysokiego, jakiego nie udało się osiągnąć innym państwom, mniej przez wojnę ostatnią zniszczonym.

Wszystkie doskonale osiągnięcia są zbiorową zasługą narodu, który po wyborach styczniowych wszedł mocną stopą na polską drogę odbudowy zniszczeń i przebudowy złych form ustrojowych.

Pozostała niezabliźniona jedna rana: niedza i poniewierka wielu jeszcze tysięcy naszych rodaków, pozostających poza granicami kraju. Wyszli z Polski, albo zostali z kraju wywiezieni. Gdy tylko nadarzyła się sposobność przedostawali się do polskich sił zbrojnych, formujących się poza granicami kraju. Walczyli na niezliczonych polach bitew z wiarą, że gdziekol-

wiek krew przeleją, czynią to dla Polski. Nie domyślali się, że droga ich do wskrzeszonej ojczyzny będzie taka daleka i trudna. Padli ofiarą złej polityki, nikczemnych knowań swoich i obcych, którym śniła się Polska napół feudalna.

Kraj wzywał ich i wzywać nie przestanie. Władze repatriacyjne zdobędą się, napewno, na wielkie jeszcze wysiłki, by powrót ułatwić i umożliwić ludziom, obalamucenym złowrogą propagandą, wejście ze wszystkimi ludźmi dobrej woli na drogę pożytecznej pracy dla państwa i narodu.

Ojczyzna, jak dobra matka, wzywa do powrotu i do pracy dla niej. Rozproszone po świecie jej dzieci winny usłuchać wezwania, nie powinno być dłużej wątpliwości dla rzeszy uchodźczych, gdzie jest miejsce Polaków i dokąd wzywa ich obowiązek polskiego obywatela.

Niezmiernie długi jest szlak polskich uchodźców, gnanych z ojczyzny w latach niewoli politycznej wielką niedzą w kraju i bezrobociem. Niezliczone są ofiary, które pochłonęła w owych czasach gorączka emigracyjna. Niewiele kolonii polskich w Brazylii, w Paranie, czy gdzieindziej ostało się wobec napory obcości. Tysiące słabych uchodźców zmarło, nie mogąc sprostać ohydny warunkom osiedleńczym. Ci, którzy pozostali w tamtych oddalonych krajach, to byli ludzie mocni, wytrwali i ufní w swe sily. Czw. n. e. zostali straceni dla Polski, już bardzo dawno i może niepowrotnie?

W Polsce niepodległej, która wyszła ze straszliwych zniszczeń wojennych, jako państwo demokratyczne, pracy i chleba starczy dla wszystkich. Dowiedza się o tym rozproszeni po różnych zakątkach globu polscy koloniści i może zażęknia, może się „skrzyknąć”, jak nieśmiało Maria Konopnicka w poemacie „Pan Balcer w Brazylii”. Inne były jednak koleje i inne będa drogi powrotu tamtych emigrantów, o których myśli polska i polska racja nie zapomni, wyznaczając należne miejsce w skali potrzeb narodowych.

Inaczej zupełnie przedstawia się

sprawa powrotu nieszczęsnych wygnańców i rozbitków, ofiar ostatniej wojny. Powrotu ich domaga się kraj wyludniony, o ich powrót błagają rodziny, lat wiele za nimi tęskniące. Czekają na nich warsztaty pracy, czeka cierpliwie ojczy-

na — matka. Nie wolno dłużej pozostawać tym złąkany rzeszom na obczyźnie, gdzie są, jak liść wichrem miotany i stopą nieczystego obcego przechodnia w błoto wdeptywani.

Stanisława Woszczyńska.

Służyliśmy sprawie współpracy

List tow. amb. Lange do Rady Bezpieczeństwa

NOWY JORK (PAP). W związku z zakończeniem kadencji Polski w Radzie Bezpieczeństwa ONZ, ambasador tow. Oskar Lange, który reprezentował Polskę w Radzie, wystosował do niej list, reasumujący stanowisko delegacji polskiej. List ten został odczytany na posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa przez dr. Suchego.

Oto fragment listu tow. Lange:

„Żałuję bardzo, że pilne sprawy polityczne kraju uniemożliwiają mi osobiście udział w tym posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa — ostatnim, które odbywa się w obecności delegata Polski. Chciałbym jednak skorzystać z tej sposobności, by złożyć me najlepsze życzenia i wyrazić uznanie za przyjazną współpracę ze strony wszystkich moich kolegów oraz tych, z którymi miałem do czynienia podczas dwuletniej kadencji Polski w Radzie Bezpieczeństwa.

Powierzenie memu krajowi wysokiej godności członka Rady Bezpieczeństwa było wielkim zaszczytem. Dla mnie osobiście było wielkim przywilejem znalezienie się w jednym gronie i kolegowanie ze wszystkimi panami, zasiadającymi w Radzie. Jako niestały członek Rady Bezpieczeństwa, wybrany przez Zgromadzenie Generalne, delegat Polski uważał się zawsze za mandatariusza wszystkich Narodów Zjednoczonych, mandatariusza, na którym ciąży odpowiedzialność za międzynarodowy pokój i bezpieczeństwo.

W charakterze niestałego członka Rady Bezpieczeństwa delegat Polski zdawał sobie zawsze sprawę ze szczególnej roli, jaką na mocy Karty ONZ odgrywały stali członkowie Rady.

Delegat Polski czynił wszelkie wy-

siłki, by przyczynić się do porozumienia między członkami Rady Bezpieczeństwa, zwłaszcza zaś między stałymi członkami. Wysiłki takie po dają minister Modzelewski w sprawie greckiej podczas narad w Londynie. Ja sam, lub mój kolega dr Suchy, czyniliśmy także wysiłki w sprawach Iranu, Hiszpanii, dopuszczenia nowych członków do ONZ, w sprawie greckiej, rozbrojenia i energii atomowej, sił zbrojnych, jakie mają być oddane do dyspozycji Rady Bezpieczeństwa i w wielu innych kwestiach. Niektóre z tych wysiłków były skuteczne, inne zaś nie. Nie jesteśmy jednak zniechęceni, ponieważ wierzymy mocno w przyszłość Narodów Zjednoczonych i w doniosłość misji, jaką powierzona została Radzie Bezpieczeństwa w ramach naszej organizacji.

Popierając zdecydowanie Narody Zjednoczone, czyniliśmy wszystko, co było w naszej mocy, ażeby utrzymać autorytet Rady Bezpieczeństwa, jak np. przy omawianiu sprawy Indonezji i sprawy Egiptu.

Z tych samych względów występowałem na rzecz szybkiego i radykalnego rozbrojenia i mój rząd stoi nadal na tym stanowisku.

Pragnę przekazać pozdrowienia nowym członkom Rady Bezpieczeństwa, w szczególności przedstawicielowi Ukraińskiej Socjalistycznej Republiki Radzieckiej, który, zgodnie z zasadą słusznej dystrybucji geograficznej, zajmie miejsce opróżnione przez delegata Rzeczypospolitej Polskiej. Życzę im powodzenia przy wykonywaniu trudnych obowiązków, jakimi obarczyło ich Generalne Zgromadzenie.

Na tymże posiedzeniu dr Suchy wygłosił przemówienie pożegnalne, obrazujące wkład Polski do prac Rady Bezpieczeństwa.

„RUCH SPÓŁDZIELCZY PRZECIWDZIAŁAJĄC SPEKULACJI
UMOŻLIWIA CZŁOWIEKOWI PRACY ZASPAKAJANIE POTRZEB — KRZEWI IDEĘ SOLIDARNOŚCI SPOŁECZNEJ,
GOSPODARCZEJ I KULTURALNEJ“

CELE TE NA OBSZARZE WOJ. ŁÓDZKIEGO REALIZUJE:

Związek Gospodarczy Spółdzielni R. P. „Społem“

Delegatura Zarządu na Okręg Łódzki

ŁÓDŹ, ul. PRÓCHNIKA Nr 1.

POPRZEZ:

6 OKRĘGOWYCH ODDZIAŁÓW

17 ODDZIAŁÓW POWIATOWYCH

7 ODDZIAŁÓW SPECJALNYCH

„FILM POLSKI” CZYNI PRÓBY

Usprawnienie systemu sprzedaży biletów do kin

Wzrosło szalenie w latach powojennych zainteresowanie mas życiem kulturalnym. Pięćdziesiąt lat okupacji, w czasie której tępięto było słowo polskie i zgaszone życie kulturalne — spotęgowała po wyzwoleniu tęsknotę za rodzinną sztuką. Stąd zaobserwowane zjawisko pędu szerokiego rzeszy społeczeństwa do przybytku sztuki, teatrów i kin. Sytuacja byłaby pod każdym względem pocieszająca, gdybyśmy dysponowali odpowiednią ilością sal teatralnych i kinematograficznych. Niestety, wiele kinoteatrów uległo zniszczeniu i dziś widownie nie mogą pomieścić gromadzącej się do nich fali widzów, rekrutujących się głównie z warstw pracowniczych i robotniczych. Tłok przed kinami stał się zjawiskiem chronicznym. Charakterystycznym zjawiskiem jest, że oblegane są szczególnie wielkie kinoteatry w śródmieściu, podczas gdy często kina na przedmieściach, wyświetlające te same filmy, świecą pustkami. Każdy widz, niezależnie od tego gdzie mieszka, woli przejechać się do centrum miasta i za to same pieniądze siedzieć przez wieczór w kinie lepiej urządzonej, we współczesniejszej sali widowiskowej.

Wszystkie niemal pisma polskie stały w wykłady dyrektora Filmu Polskiego nieporządku w kinach, a jeszcze bardziej kłopotliwe ogólni przed kasami. Domagano się nie bez słuszności reorganizacji systemu sprzedaży biletów oraz zwiększenia liczby miejsc dla rzeszy pracowniczych, korzystających z ulg. Dotychczas bowiem kina sprzedawały ulgowe bilety tylko na niektóre miejsca parterowe. Robotnik nie mógł po cenie ulgowej dostać np. biletu do loży lub na balkon. Miejsca te rezerwowane były dla wolnej sprzedaży po cenach normalnych.

W sprawie tej odbywały się konferencje pomiędzy Centralną Komisją Związków Zawodowych, a Naczelna Dyrekcja Filmu Polskiego. Szukano wspólnie wyjścia z sytuacji racjonalnego sposobu zlikwidowania bolączek stojących na przeszkodzie upowszechnieniu sztuki filmowej.

Wysiłki te uwieńczone zostały ostatecznie pomyślnymi rezultatami i na podstawie porozumienia zdecydowano wprowadzić z dniem 1 stycznia 1948 r. interesującą innowację we wszystkich kinach całego kraju. Przede wszystkim wprowadza się, począwszy od dnia dzisiejszego, tylko dwa rodzaje miejsc w kinach: I i II, kasując t. zw. miejsca III, loże i balkony. Przytem wprowadza się jako zasadę, że 50 procent wszystkich miejsc zarówno pierwszych jak i drugich oddanych zostanie do dyspozycji świata pracy, młodzieży szkolnej i wojskowych.

W zasadzie ceny miejsc w kinach nie zostały zmienione. Można raczej mówić o zastosowaniu pewnej zniżki cen. Zniknęły bowiem bilety najdroższe (loże), których w Łodzi było stosunkowo najwięcej, a z których (tak samo z resztą było z balkonami) Związki Zawodowe nigdy nie korzystały. W tych warunkach

ilość miejsc dla świata pracy została znacznie zwiększona.

Dla przykładu podać można, że w Łodzi mamy na jednym seansie we wszystkich kinach 11.000 miejsc, czyli, że dziennie w ciągu 3-ch seansów najwyżej może korzystać z kina 33.000 ludzi. Przy 50 procentach miejsc, jakie teraz przeznaczają dla świata pracy — dziennie będzie mogło uczęszczać do kin po cenach ulgowych 16.500 pracowników i robotników, co daje miesięcznie około 50.000 widzów ze sfer pracowniczych.

Określowy Zarząd Kin w Łodzi postanowił ponadto w porozumieniu z OKZZ wprowadzić pewną reformę — tytułem próby — przy rozda-

legitymacji, uprawniających do korzystania z biletów ulgowych. Dotychczas wydawano Związkom Zawodowym w Łodzi 120.000 takich legitymacji, z których każda zawierała po 32 kupony jednoosobowe. Wydawano więc około 4.000.000 kuponów, podczas gdy w ogóle takiej ilości miejsc w łódzkich kinach nie było. Była to szkodliwa fikcja, która jedynie powodowała zwiększenie ogonków przed kinami i wywoływała niezadowolenia tych, którzy odchodzili od kas z kwitkiem. Kupony nie były w stanie pokryć zapotrzebowania.

Zasadniczą innowacją polega na tym, że korzystający z ulgowego biletu będzie z góry wiedział kiedy,

dokąd i na jaki seans pójdzie, przyczem miejsce w kinie będzie również z góry określone. Na każdym kuponie wyznaczona będzie nazwa kina, data ważności biletu, numer seansu i miejsce. W ten sposób Zarząd Kin zamierza rozprawić widzów po wszystkich kinach łódzkich, tak śródmieścia jak i peryferii, rozładować tłok w kinach śródmieścia. Nowy system jest — jak już zaznaczyliśmy — produktem porozumienia między OKZZ a Filmem Polskim, owocem całonocnych studiów. Jest on pomyślany tytułem próby na okres jednego miesiąca i tylko dla Łodzi (książeczki z kuponami). Jeżeli się przyjmie — innowacja wprowadzona zostanie wkrótce na terenie całej Polski.

„Społem” prowadzi do konsolidacji ruchu spółdzielczego w Polsce

Zmiany jakie zachodzą w strukturze spółdzielczości podyktowane są dążeniem do prowadzenia pracy jak najbardziej wydajnej.

Po ostatniej wojnie w okresie dwu i pół lat „Społem”, stało się wyjątkiem centralą gospodarczą, łącząc 7 istniejących przed wojną różnych związków gospodarczych: spożywców, rolniczych, mleczarskich. Dzięki temu zapobieżono rozproszkowaniu ruchu spółdzielczego. Rozbić go zaczęli dzięki powstaniu na wsi spółdzielni „Samopomocy Chłopskiej” zostało zażegnane, gdyż „Społem” potrafiło doprowadzić do konsolidacji.

Rozwojowi spółdzielczości w Polsce demokratycznie sprzyjały warunki. (1 stycznia 47 r. „Społem” liczyło 5.543 spółdzielnie członkowskie, 1 lipca było 7.772 sklepy i 1.162.934 członków (w roku 39 liczb członków wynosiła 151.830).

Obecnie „Społem” posiada 458 placówek handlowych, 19 tys. sklepów (w tym 20 domów towarowych). Prócz sieci sklepów, która pokrywa cały kraj i zaopatruje ludność wsi i miast w żywność, artykuły włókiennicze, wyroby monopolowe, narzędzia rolnicze, materiały budowlane, opał, materiały piśmienne, artykuły mydlarskie i inne.

Spółdzielczość prowadzi 342 zakłady wytwórcze. Są to młyny, zakłady przetwórstwa owocowego, wyrobów cukierniczych, konserw rybnych i jarzynowo-mięsnych, artykułów kawowych, drożdżowni, olejarnie, wytwórnie wód gazowych i wiele innych.

Należy również przypomnieć wydany udział spółdzielczości w zagospodarowaniu Ziemi Odzyskanych i wykonanie szeregu akcji zleconych przez państwo (np. akcja świadczeń rzeczowych i akcja „przemysł dla wsi”). W trudnych warunkach gos-

podarczych miało to podstawowe znaczenie. Akcję tę mogła przeprowadzić jedynie spółdzielczość, dzięki swej zorganizowanej już i szybko rozrastającej się sieci placówek handlowych.

Ponieważ normalizacja życia gospodarczego stale postępowała naprzód więc i „Społem” już, w r. 46 przesunęło ciężar swej działalności na stronę wolnego rynku i komercji. W ciągu dwóch i pół lat przez magazyny „Społem” przeszło 2.302 ton przejętego zboża. Jednocześnie zaopatrywało ono wieś w artykuły tak niezbędne jak nafta, nawozy sztuczne, artykuły elektrotechniczne, materiały papiernicze i budowlane, węgiel, artykuły włókiennicze i t. p.

W miastach dużą rolę odegrała

spółdzielczość mleczarska — łajczarska. „Społem” za pośrednictwem swoich wydziałów: spożywczego, rolniczego, zbożowego i przetworów zbożowych, mleczarsko — łajczarskiego i włókienniczego niejednokrotnie regulowało ceny i zapobiegało spekulacji na rynku.

Taki jest bilans powojennej działalności „Społem”. Obecnie przystąpił on do dalszej pracy, posiadając nową strukturę organizacyjną. Nowa struktura spółdzielczości zdecydowana została jednomyślnie uchwalona przez Zjazd Spółdzielczego. Jej cele — to sprawność i jednolitość w działaniu. Doświadczenie na poszczególnych odcinkach pracy wykazuje, że przeprowadzone w strukturze spółdzielczej zmiany są słuszne i celowe.

„Sily nieczyste”...

POSTĘP nauki i ludzki geniusz wynalazczy zdaje się nie mieć granic. Chemicy doszli ostatnio do tego, że mogą wywołać sztuczny deszcz, czy śnieg, i to nie kilka płatków, kropel, ale istną zadymkę, lub ulęg, padającą z nieba przez dowolny przeciąg czasu. Wzbijają się w tym celu samolotami w powietrze i zrzucają kryształki lodowe, które, opadając na ziemię pod postacią deszczu.

Pewien ksiądz w Linzu (Austria) oburzony takim mieszaniną sił naturalnych, wywołujących deszcz księżycowy, zwrócił uwagę na śmiółki, odważających się „wtrącać w sprawy boskie”.

Celem skuteczniejszego przekonania słuchaczy o „nieczystości sił naturalnych, wywołujących deszcz księżycowy”, oprócz Boga przynależną moce wywołania deszczu posiada tylko posąg św. Izzydora, obnoszony po polach w okresie długotrwałej suszy.

— Jeśli św. Izidor nie pomoże w razie od tych spraw uczonym!...

Niepoprawny starzec

MARSZAŁEK Petain jest więźniem na odludnej wyspie d'Yeu. Pan Petain wolno jest codziennie odwiedzać małżonkę. Poza nią prawo wstępu do twierdzy na wyspie d'Yeu mają tylko: syn Petain'a Filip, oraz doktor.

Marszałek czuje się zupełnie dobrze. Czas spędza, ucząc się angielskiego i spisując swe pamiętniki. Pilnie studiuje również gazety, które codziennie otrzymuje. Nie wiadomo, w jaki sposób komentuje sobie wytywane wiadomości, w każdym razie pełen jest... optymizmem.

Podczas ostatniej wizyty lekarz skierował go do badającego go doktora.

— Jestem przekonany, że za dziesięć lat Francja urzeczywistni na miarę uroczystości narodowej.

Dola żony — „połowicy” i mamy

Planowanie domowe

Szeroko omawia się kwestię wykonania i przekroczenia planu gospodarczego przez górnika, włókiennicę czy metalowca. W ogóle słowo „plan” zapanowało w naszym życiu niepodzielnie. Jako kobieta zastanawiałam się jak w życiu — gospodyni domu wygląda sprawa planowej gospodarki domowej. Doszłam do pewnych wniosków i jednocześnie rozalałam się. Jesteśmy niedoświadczeni, o nas w ogóle się nie mówi.

Po przekroczeniu progu własnego domu kobieta jest nazwana żoną „połowicą”, zakłada życia lub po prostu mamą — zależnie od okoliczności i temperatury ogniska domowego. „Mama” ze skromnej pensji dwójga małżonków zaopatruje dom

w niezliczone ilości zapasów świętecznych, wyczarowuje prezenty dla krewnych, przyjmuje procesje gości, chroni dom od podpalenia przez „zimne ognie”, 6 razy dziennie nakrywa do stołu i 6 razy dziennie zmywa stopy brudnych naczyni, robi „nastrój”, przyszywa guziki, układa do snu „zalanego” męża i uczy dzieci „dobrego wychowania”.

Robiąc na zakończenie starego roku rachunek sumienia słyszę narzekania:

— Bo mama to zawsze tylko kręci się i kręci, nie posiedzi trochę, nie pogada... Przez to Franek mógł pomyśleć, że go nie chcemy i gotów się nie oświadczyć.

— Ty nie umiesz sobie zorganizować pracy — mówi zdenerwowany małżonek — dobra gospodyni ugotuje, poda, zje z gośćmi i jeszcze uśmiechnie się. Chciałem, żebyśmy poszli do Kaziów, to ty musisz właśnie zmywać. A jak się chce ubrać, to nawet guzika przyszłego do koszu! Nie mam i dopiero w ostatniej chwili bierziesz się za robotę.

Mimo to, Franek się wczoraj oświadczył, Kaziowie się wcale nie obrażali, bo mieli i tak 24 gości tego dnia, mąż włożył koszulę i zdą-

żył wyjść, a ja sprzątnęłam mieszkanie, ubrałam się i wyszłam, by za zaszczytowane resztki pensji świętecznej kupić coś na kolację. Bo święta świętami, a jeść przecież trzeba.

Dziś przy Nowym Roku myślę sobie dość tego. Swoją robotę w fabryce i w domu zrobiłam. W fabryce przekroczyłam normę i dostałam premię, w domu wszyscy są najedzeni, oprani, ubrani, zadowoleni z siebie ale tu nikt premii mi nie da. Nie chce jej nawet wcale. Ale, do licha niech będą chociaż zadowoleni. Tu nie ma niestety normy i tym więcej się robi, tym więcej narzekają. Wiadomo od tego jest „mama” żeby robiła.

Dlatego też z okazji Nowego Roku mam zamiar w imieniu wszystkich gospodyń napisać do C.U.P-u. Niech zrobią tam wydział planowania domowego, niech wyznaczą normy dla gospodyń. Wówczas wiadomo będzie, że plan wykonałam i przekroczyłam, mąż i dzieci nabiorą respektu. Wreszcie będzie spokój. Ubiegły rok już im daruję, choć jestem przekonana, że gospodynie wykonywały plan nie w stu lecz w dwustu procentach. Ale w przyszłym roku musi być inaczej.

BA.

Dział Produkcji P. P. „FILM POLSKI” z żalem powiadamia o śmierci

Bolesława Makowskiego

kierownika Biura Personalnego

D Y R E K C J A
DZIAŁU PRODUKCJI
P. P. „FILM POLSKI”

W nocy z dnia 30 na 31 grudnia 1947 r. po krótkich i ciężkich cierpieniach zmarł w wieku lat 43

Bolesław Makowski

o czym zawiadamiają krewnych, przyjaciół i kolegów zmarłego w głębokim smutku

ŻONA I DZIECI

Dnia 31 grudnia 1947 roku, zmarł po krótkich cierpieniach

TOW.

Bolesław Makowski

CZŁONEK ZW. ZAW. PRACOWNIKÓW FILMOWYCH R. P.

Do wzięcia udziału w pogrzebie, który odbędzie się w plątek, dnia 2 stycznia b. r., o godz. 13 z kaplicy starego cmentarza (ul. Ogrodowa Nr 39), wzywamy wszystkich członków Związku.

ZARZĄD GŁÓWNY

W. ZAW. PRAC. FILMOWYCH R. P.

Dzień w Łodzi

Telefon: red. dyżurnego 144-18

DYŻURY APTEK

Dzisiejszej nocy dyżurują apteki:
Groszowskiego (11 Listopada 15), Jarzębowski (Fabianicka 212), Krasin-
skiej (Jaracza 32), Kona (Pl. Kościelny
8), Łuszczewskiej (Główna 50), Raczyn-
skiego (Katna 54), Ryty (Kopernika 26),
Wagnera (Piotrkowska 67).

TEATR

TEATR „SYRENA“ Traugutta 1
Z powodu wyjazdu na przedstawienie
reprezentacyjne do Warszawy Teatr
nieczynny.
Wznowienie przedstawienia „Wzrost w
Rząd“ w piątek dnia 2 stycznia 1948 r. o
godz. 19.30.

PAŃSTWOWY TEATR WOJSKA
POLSKIEGO

Dzisiaj o godz. 19-ej wielki sukces Teatru
Wojska Polskiego — opera narodowa W.
Bogusławskiego i J. Stefaniaka „Krako-
wiacy i Górale“ w inscenizacji Leona
Schillera, nowych dekoracjach i kostiu-
mach Wł. Daszewskiego. Tęcza układu
J. Hryniewieckiego. Orkiestra Filharmonii
Łódzkiej pod dyrykcją Wł. Raczkowskie-
go. Udział biorą: Miedzińska, Bonacka,
Krawczykówna, Rzuchońska, Hryniewie-
cka, Fljewska, Łaskowska, Hańcza, Bol-
kowski, Borowski, Śródka, Kostecki,
Szalawski, Szymański, Szonert, Dejmek,
Radek.

TEATR POWSZECHNY

Dzisiaj o godzinie 19 niestarczająca się
nigdy świetna komedia Al. Fredry
„DAMY I HUZARY“ Gra zespołu z B.
Bronowską, H. Puchniewską, H. Tabo-
rską, M. Seroczyńską, S. Domańską, M.
Kozłowską, K. Salaburską, P. Zukowskim,
K. Pagowskim, J. Piłarskim, J. Warmiń-
skim, J. Kłosińskim, L. Ordonom na cze-
le, oraz reżyseria Z. Modrzewskiej wy-
dobywają pełnię swojskiego uroku i ko-
micznej werwy z utworu zaliczanego do
najlepszych w swoim rodzaju. Stylowe
dekoracje i kostiumy J. Rybkowskiego.

Kina

ADRIA — ul. Marszałka Stalina 1:
„Ludzie bez skrzydeł“ — godz. 15.30,
18.30, 20.30, niedz. 14.30.

BALTYK — ul. Narutowicza 20:
„Jasne Łany“ — 13.30, 16, 18.30, 21
w niedziele 11.

BAJKA — ul. Franciszkańska 31:
„Carrie Klamie“ — pocz. seansów 17,
19, 21, w niedz. i święta 15.

GDYNIA — ul. Daszyńskiego 2:
„Ludzie bez skrzydeł“ — pocz. seansów:
17, 19, 21, w niedz. i święta 15.30, 18.30,
20.30, w niedz. i święta 14.30.

MUZA — Ruda Fabianicka:
„Czarodziejski Kwiat“ — 17.30, 20,
niedz. 15.30.

OSWIĄTOWE — ul. Piotrkowska 243:
„Samotny Zagłęb“ i dodatki oświa-
towe.

POLONIA — ul. Piotrkowska 67:
„Jasne Łany“ — 13.30, 16, 18.30, 21, w
niedziele 11.

PRZEDWIOSNIE — ul. Żeromskiego 74/76:
„Myszy i ludzie“ — pocz. seansów
17, 19, 21, w niedz. i święta 15.

ROBOTNIK — ul. Kilińskiego 178:
„Znak Zorro“ — pocz. seansów 17,
19, 21, w niedz. i święta 15.

ROMA — ul. Rzgowska 44:
„Błyskawica“ — pocz. 17, 19, 21, w
niedz. i św. 15.

REKORD — ul. Rzgowska 2:
„Konwój“ — 16, 18.30, 21, w niedz. i
święta 13.30.

STYLOWY — ul. Kilińskiego 123:
„Podejrzanie“ 16.30, 18.30, 20.30, niedz.
14-ta.

SWIT — Bałucki Rynek 5:
„Zenobia“ — 17, 19, 21, niedz. 15.

TATRY — ul. Sienkiewicza 40:
„On czy Ona“ — pocz. 17, 19, 21, w
niedz. i św. 15.

WISLA — ul. Daszyńskiego 1:
„Noc Grudniowa“ — 17, 19, 21, niedz.
15-ta.

WŁOKNIARZ — ul. Zawadzka 18:
„Tejmiący Nieznajomy“ — 13, 15.30,
18, 20.30, w niedziele 15.

WOLNOSC — ul. Napiorkowskiego 16:
„Triumf Doktora O'Connora“ — pocz.
17, 19, 21, w niedz. i świę-
ta 15.

ACHETA — ul. Żgierska 28:
„Moja Siostra Ellen“ — pocz. 17, 19,
21, w niedz. i święta 15.

ECZA — ul. Piotrkowska 108:
„Podejrzanie“ 17, 19, 21, niedz. 15-ta.

RADIO

Program na CZWARTEK 1 stycznia
NOWY ROK

8.05 Muzyka. 9.00 Nabożeństwo z Kościoła
Garnizonowego w Łodzi, Kazanie Ks.
Płk. Ławrynowicza. 10.00 Audycja regio-
nalna. 11.03 Polonez A-dur op. 33 Chopi-
na (płyta). 11.10 Przegląd Noworocz-
ny. 11.23 Aud. słowno-muzyczna p.t. „Bo-
że Narodzenie w muzyce“. 12.03 Popu-
larny poranek symfoniczny (płyty). W
przerwie — Audycja poetycka. 13.40 „W
on czas Bożego Narodzenia“ — audycja
słowno-muzyczna. 14.25 Kolędy w wyk.
Zespołu Wokalnego P. R., 14.40
„Złota szlafmyca“ — wodewil noworocz-
ny F. Zabłockiego. 15.25 „Realizujemy II
rok Planu Trzyletniego“. 15.45 Felleton
literacki. 15.55 „Na swojską nutę“. Gra
Kapeła Ludowa. 16.35 „Noworoczne wy-
cinanki“ — aud. słowno-muzyczna dla
dzieci. 17.00 Aud. dla kobiet. 17.05 „Pod-
wiewczerek przy mikrofonie“. 18.15 Aud.
dla wojska. 18.45 „Portret muzy“ — aud.
poetycka. 19.00 Transm. z Teatru Wiel-
kiego w Poznaniu. Opery komicznej w
3 aktach F. Smetany „Sprzedana narze-
czona“. W przerwie — Dziennik. 22.00
„Melodie Świata“. 22.20 Muzyka taneczna
(płyty). 23.00 Ostatnie wiadomości. 23.20
Muzyka taneczna. 24.00 Koncert życzeń.
0.59 Zakończenie audycji i Hymn.

Serdeczne Życzenia Noworoczne

składa swoim pracownikom,
dostawcom i odbiorcom

SPÓŁDZIELNIA KRAWIECKA „JEDNOŚĆ“

Łódź, ul. Piotrkowska 93 tel. 220-87

ŁÓDZKIE ZAKŁADY CEWEK PRZEDZALNICZYCH

ŁÓDŹ, ul. KOPERNIKA Nr 60

ZAANGAŻUJĄ:

TECHNIKA BUDOWLANEGO, INŻYNIERA-MECHANIKA.

Wymagana praktyka.

Zgłoszenia wraz z życiorysami i zaświadczeniami poprzedniej pracy
kierować należy do Wydziału Personalnego w godzinach urzędo-
wych. (PAP 11)

Centrala

Zaopatrzenia Materiałowego

Przemysłu Włókienniczego

ZATRUDNI:

1. SAMODZIELNYCH KSIĘGOWYCH w dziale księgo-
wości materiałowej
2. KONTYSTÓW
3. REFERENTÓW obznajmionych z zagadnieniami pla-
nowania
4. Wykwalifikowane MASZYNISTKI

Oferty należy składać w Wydziale Personalnym Centrali Za-
opatrzenia Materiałowego Przemysłu Włókienniczego, Łódź, ulica
6 Sierpnia Nr 4, w godzinach od 11 do 13.

(PAP 12)

Na stanowisko DYREKTORA TECHNICZNEGO zaangażuje
Zjednoczenie Przemysłu z siedzibą w ŁÓDZI — INŻYNIERA-
ELEKTRYKA lub obeznanego z elektrotechniką silnopiędową,
z wieloletnią praktyką przemysłową, doświadczeniem organizacyj-
nym i wysokimi kwalifikacjami moralnymi.

Pożądana znajomość zasad planowania, produkcji, zatrudnie-
nia, płacy i bezpieczeństwa pracy.

Warunki do omówienia.

Oferty z dokładnym przebiegiem dotychczasowej pracy i odp-
kami świadectw kierować należy do Biura Reklam i Ogłoszeń PAP,
Łódź, ul. Piotrkowska Nr 133 pod „Dyrektor Techniczny“.

(PAP 14)

Pracownia Kuśnierska

Kronelward, ul. Żeromskiego 29

PRZYJMUJE WSZELKIE ROBOTY
W ZAKRES KUSNIERSWA WCHODZĄCE.
WYKONANIE SOLIDNE I PUNKTUALNE.

(Rg. 348)

Życzenia Noworoczne — zasyła swoim odbiorcom

Ręczny Wyrób Pończoch

MARIAN BRANDT

Łódź, ul. Rzgowska 49

(B. 1307)

SKŁADAMY ŻYCZENIA NOWOROCZNE

WSZYSTKIM NASZYM ODBIORCOM MEBLI

jak również polecamy się

z naszymi ROBOTAMI BUDOWLANymi

Spółdzielnia »Budowa«

PIOTRKOWSKA 123. — Telefon 209-76

(W. 1311)

FABRYKA
WYROBÓW
GUMOWYCH

A. RICHTER

Dzierż. Dr. O. SCHMIDT i S-ka

Łódź, ul. Święto-Krzyska 11/3.

Telefon 120-12

SPÓŁDZIELNIA KRAWIECKA

DOM MODELOWY

DZIAŁ OBSTALUNKOWY DAMSKI I MĘSKI

ŁÓDŹ — ulica NARUTOWICZA Nr 3

przyjmuje zamówienia z własnego i POWIERZONEGO materiału

Uszyte palta damskiego zł 5.500,—
Uszyte palta męskiego zł 5.500,—
Uszyte ubrania zł 4.800,—

(N. 898)

Życzenia Noworoczne
swoim klientom składa

MAGAZYN

Zegarmistrzowsko-jubilerski

B. Skonieczko

J. Łosia

Łódź, ul. Piotrkowska 39

Wszystkim klientom życzenia Noworoczne

zasyła

TKALNIA MECHANICZNA

K. Ciechański

Łódź, Wólczańska 125

telefon 256-11

(Lg. 1313)

»SPÓŁNOTA«

SPÓŁDZIELNIA PRACY I UŻYTKOWNIKÓW

z odp. udziałami w WARSZAWIE

ODDZIAŁ w ŁÓDZI, ul. TRAUGUTTA Nr 4. — Telefon 110-36

Prowadzi następujące działy:

TEKSTYLNy — PAPIERNICZY — MEBLOWY

MAGAZYNY TOWAROWE i BIURA — ul. TRAUGUTTA Nr 4
Telefon 110-36

Detaliczna sprzedaż wyrobów tekstylnych:

Sklep Nr 1 ul. Traugutta 4. — Telefon 260-31

Sklep Nr 3 ul. Rzgowska 35 a. — Telefon 106-33

Sklep Nr 4 ul. Targowa 23

Sklep Nr 5 ul. Piotrkowska 72 (Grand-Hotel, I piętro)

Sklep Nr 6 ul. Piotrkowska 72 (Grand-Hotel, parter)

DZIAŁ MEBLOWY: ul. PIOTRKOWSKA Nr 43. — Telefon 216-37

TOWARY UŻYWANE: ul. PIOTRKOWSKA Nr 70 (oficyna)

(W. 1310)

Z okazji Nowego Roku Serdeczne Życze-
nia swoim Klientom składa

Zakład

Jubilersko - Zegarmistrzowski

A. SZTABA

ŁÓDŹ

Narutowicza 4

NAJSERDECZNIEJSZE
ŻYCZENIA NOWOROCZNE
ZASYLA
SWOIM ODBIORCOM

Spółdzielnia Pracy
Konfekcyjno - Bieliżniarskiej

„ASTRA”

z odpow. udziałami

w ŁODZI, ul. CEGIELNIANA 6.

(M. 1306)

Pomyślnego NOWEGO ROKU
składa swoim odbiorcom

Sprzedaż Manufaktury
i Galanterii

JAN SŁAMA i S-ka

Łódź, Piotrkowska 24, tel. 135-59

(M. 770)

ŁÓDZKIE ZJEDNOCZENIE
PRZEMYSŁU MASZYN ROLNICZYCH

POSZUKUJE:

- 2 wykwalifikowanych MASZYNISTEK
- 1 URZĘDNICZKĘ do Wydż. Zaopatr.
- 2 INSPEKTORÓW administr. - finans
- oraz na ZIEMIĘ ODZYSKANĄ:
- 1 INŻ. MECHANIKĄ z praktyką warsztatową na kierownicze stanowisko,
- 1 TECHNIKA PLANOWANIA - mieszkaniową zapewnioną.

Zgłoszenia w Wydziale Personalnym
Łódź, ul. Piotrkowska 82. (PAP 2336)

BARWODRUK

Sp. z o.o.

**DRUKARNIA
i WYKOŃCZALNIA
TKANIN**

ŁÓDŹ, ul. URZĘDNICZA Nr 36
Telefon 166-55

(Rs. 1305)

Państwowa Wytwórnia Aparatów
Rentgenowskich
i Elektromedycznych „Elektrosan”
Łódź, ul. Świętokrzyska Nr 11/13

poszukuje:

- 1 urzędnika do biura rozdzielczego
- 1 kontrolera na wydział mechaniczny
- 1 magazyniera-narzędziowca
- 4 ślusarzy
- 2 ślusarzy na narzędzia i sznyty
- 2 tokarzy
- 1 frezera
- 6 robotników gospodarczych
- 1 kalkulatora-chronometrażystę
- 2 kreślarzy ze znajomością rysunków warsztatowych.

Podania wraz z życiorysem, prosimy składać w Wydziale Personalnym w godzinach urzędowych.
(PAP 13)

OGŁOSZENIA DROBNE

Lekarze

GABINET DENTYSTYCZNY Maksymiliana Pregera ze Lwowa. Specjalność: nowoczesna protetyka zębów Gdańska 26-a (róg Zawadzkiej), tel. 169-00.

Dr med. SIENKO KSAWER - specjalista chorób skórnych, pecherzy, wenerycznych przyjmuje ul. Kilińskiego 132 w godz. 12-2 i 4-8 Tel. 285-55 232-

DR MIKOŁAJ BORNSTEIN - choroby obłecz, ul. Traugutta 9, III p. powrót.

Kupno sprzedaż

SPRZEDAM kredens pokojowy, Zgierska 263 m. 7.

Zaotiarowanie pracy

POTRZEBNY referent pracy i płacy, energiczny intendent, buchalter i urzędnik z maszynopisaniem. Centrala Handlowa Przemysłu Elektrotechnicznego. Piotrkowska 105. Wydział Personalny, od godz. 8-13. —10155

Nauka i wychowanie

KURSY Piotrkowska 83 — zapisy na maszynopisanie, stenografię, księgowość początkową, przebitkową, plant. kont. —10154

FABRYKA GILZ

„BRISTOL”

Łódź, Pogonowskiego 40

(B. 901)

HURTOWNIA NACZYŃ

JAN RUTKOWSKI

ŁÓDŹ, ul. NOWOMIEJSKA Nr. 3

(x 393)

ŻYCZENIA NOWOROCZNE
SKŁADA
SWOIM ODBIORCOM

HURTOWNIA MANUFAKTURY

MATUSIAK

ŁÓDŹ, ul. PIOTRKOWSKA 19

SZANOWNYM KLIENTOM NAJLEPSZE ŻYCZENIA
POMYSŁNEGO NOWEGO ROKU ZASYLA

FARBIARNIA I WYKOŃCZALNIA POŃCZOCH

Mgr. St. Wybieralski i J. Musiał

ŁÓDŹ, ul. ŚRÓDMIEJSKA Nr. 22 — Tel. 182-89

(M. 719)

„E W A”

Wytwórnia Trykotów

ŁÓDŹ, ul. SIENKIEWICZA Nr 25
drugie podwórze.

(M. 766)

WYŁĄCZNE PRAWO
SPRZEDAŻY

maszyn i urządzeń „ADREMA”

na wojew. Łódzkie i Kieleckie

TOWARZYSTWO
HANDLOWO-PRZEMYSŁOWE „CELES”
Sp. z ogr. odp.
Generalne Przedstawicielstwo na Polskę
fabryki

powierzyliśmy firmie

BRONISŁAW KLIOMBA
w ŁÓDŹ, ul. GDAŃSKA 110

ADREMA

Telefon 209-31.

Warszawa, Poznańska 36, tel. 88-433

Warsztaty, wyłaczalnia klisz, obsługa techniczna na miejscu.

PAŃSTWOWE ZAKŁADY PRZEMYSŁU WELNIANEGO Nr 2
im. NORBERTA BARLICKIEGO w ŁÓDŹI

ZATRUDNIĄ

natychmiast, na warunkach dobrych — następujących fachowców:

- 1 TECHNIKA - ELEKTRYKA ze znajomością kreśleń instalacyjnych i maszynowych,
- 2 ELEKTROMONTERÓW,
- 2 ŚLUSARZY MONTERÓW.

Zgłoszenia osobiste w godz. od 8—15 w Wydziale Personalnym
Łódź, ul. Żeromskiego Nr 108.

Życzenia Noworoczne

swoim klientom składa

Magazyn

Zegarmistrzowsko-jubilerski

B. Skonieczko, J. Łosiak

Łódź, Piotrkowska 39

(B. 1312)

SPÓŁDZ. SZEWSKO-KAMASZ. i GALANT. SKÓRZANEJ

„ZGODA”

z odpow. udz.

Łódź, ul. St. Jaracza 12

(Rs. 782)

BRACIA

KINDERMAN i ROSZCZEWSKI

TKALNIA MECHANICZNA

ŁÓDŹ, WÓLCZANSKA Nr 216

TEL. 145-88

TEATR KAMERALNY DOMU ŻOŁNIERZA ul. Daszyńskiego 34

DZIŚ DWA PRZEDSTAWIENIA O GODZINIE 16 i 19,15

SZTUKI J. B. PRIESTLEY'A

INSPEKTOR PRZYSZEDŁ

Kasa czynna od godz. 12. — Tel. 123-02.

Spółdzielnia Pracy

„GWIAZDA”

ŁÓDŹ, ul. WSCHODNIA Nr 76. — Telefon 124-73

ŁÓDŹ, ul. PIOTRKOWSKA Nr 50

na składzie WIELKI WYBÓR

KONFEKCJI MĘSKIEJ, DAMSKIEJ i DZIECIŃNIEJ.

(M. 798)

SPÓŁDZIELNIA
TRANSPORTOWA **„TRANSPORT”**

ŁÓDŹ, ul. JARACZA Nr 2. — Telefon 133-36.

WYKONUJE: Spedycje i transporty we wszystkich kierunkach na miejscu; wulkanizacja, ładowanie akumulatorów. Stacja obsługi oraz warsztaty reperacyjne.

STACJA BENZYNOWA.

(M. 1302)

P. T. ODBIORCOM i DOSTAWCOM
ŻYCZENIA

„DOSIEGO ROKU”

SKŁADA

DRUKARNIA TKANIN „JASIEŃ”
właśc. M. Kwaśniak i J. Sanotowski

Łódź, ul. PADEREWSKIEGO Nr 14

SERDECZNE ŻYCZENIA WSZYSTKIM PRZEDOWNIKOM
PRACY, WIELOWARSZTATOWCOM, AKTYWISTOM i CZŁON.
KOM NASZEGO ZWIĄZKU oraz WSZYSTKIM WŁÓKNIARZOM
i ICH RODZINOM Z OKAZJI NOWEGO ROKU

SKŁADA

ZARZĄD GŁÓWNY ZWIĄZKU ZAWODOWEGO
PRACOWNIKÓW PRZEMYSŁU WŁÓKIENNICZEGO w POLSCE.

(Wł.)

SPÓŁDZIELNIA PRACY KRAWIECKIEJ

„IGŁA”

z odp. udz.

w ŁÓDŹI, ul. JARACZA Nr 12. — Telefon 187-96

przyjmuje zamówienia

WSZELKICH ROBÓT W ZAKRES KRAWIECTWA WCHODZĄCE.

Ceny niskie.

Wykonanie solidne.

(M. 1308)

Tkalknia Mechaniczna

I. L. GROSMAŃ

Łódź, ulica Tuszyńska Nr 103

(Rs. 1304)

SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU

ŻYCZY

SWOIM CZŁONKOM i ODBIORCOM

Okręgowa Spółdzielnia Oświatowa

ŁÓDŹ, ul. PIOTRKOWSKA Nr 149

(Czyt. 1032/2389)

KALENDARZ »KURIERA POPULARNEGO«

NA ROK 1948

STYCZEN	LUTY	MARZEC	KWIECIEŃ	MAJ	CZERWIEC
1 C Nowy Rok, Miecz. 2 P Makarego 3 S Genowefy	1 N Miesop., Ignacego 2 P M. B. Gromniczej 3 W Błażeja b. m. 4 S Andrzeja, Weron. 5 C Agaty p. m. 6 P Doroty, Bog. 7 S Romualda	1 P Albina 2 W Heleny, Sław. 3 S Kunegundy 4 C Kazimierza kr. 5 P Euzebiusza 6 S Wiktora	1 C Teodora, Zbigniewa 2 P Franciszka 3 S Ryszarda	1 S Święto Pracy 2 N Zygmunta 3 P Konstytucja 3 Maja 4 W Floriana 5 S Piusa V, Mon. 6 C Wniebowstąpienie 7 P Domiceli 8 S Stanisława bisk.	1 W Jakuba 2 S Marcelina 3 C Klotyldy 4 P N.S.J., Franciszka 5 S Bonifacego
4 N Eugeniusza 5 P Telesfora 6 W Trzech Króli 7 S Lucjana i Jul. 8 C Seweryna op. 9 P Jul. i Baz. 10 S Wilhelma, Agat.	8 N Zapustna, Jana 9 P Apolonii 10 W Scholastyki 11 S Popielec 12 C Eulalii p. m. 13 P Katarzyny, Grzeg. 14 S Walentego	7 N Środop., Tomasz 8 P Wincentego Kadł. 9 W Franciszki 10 S 40 m., Ludosi. 11 C Konstantego, Pel. 12 P Grzegorza W. 13 S Krystyny, Bo.	4 N Przew. Izidora 5 P Wincentego 6 W Celestyna, Wilhel. 7 S Rufina 8 C Dionizego 9 P Marii, Kleof. 10 S Ezechiela	9 N Św. Zw. i Wyzwol. 10 P Izidora, Antoniego 11 W Mamert., Franc. 12 S Pankracego 13 C Serwacego 14 P Bonifacego 15 S Zofii	6 N Norberta, Paul. 7 P Roberta 8 W Medarda 9 S M. B. L., Felicji 10 C Bog., Małgorzaty 11 P Barnaby 12 S Jana
11 N Honoraty 12 P Arkadiusza, Czesł. 13 W Weroniki 14 S Feliksa, Hilarego 15 C Pawła Pust. 16 P Marcelego, Wl. 17 S Antoniego	15 N Wst., Faustyna 16 P Julianny, Danuty 17 W Franciszka, Jul. 18 S Symeona SD. 19 C Konrada 20 P Leona, S. D. 21 S Eleonory, S. D.	14 N Czarna, Matyldy 15 P Klemensa 16 W Abrahama, Zbign. 17 S Gertrudy, Jana 18 C Edwarda, Bog. 19 P M. B. B., Józefa 20 S Aleksandry	11 N Leona pap. 12 P Wiktora, Jul. 13 W Hermenegildy 14 S Justyna, Waler. 15 C Anastazji, Bazyl. 16 P Benedykta 17 S Rudolfa, Roberta	16 N Zielone Św. 17 P Pon. Ziel. Św. 18 W Feliksa, Walentego 19 S Celestyna, S. D. 20 C Bernardyna 21 P Wiktora, S. Dni 22 S Heleny, S. Dni	13 N Antoniego 14 P Bazylego 15 W Jolanty, Wit. 16 S Ben., Aliny 17 C Adolfa, Franciszka 18 P Marka, Efr. 19 S Gerwazego i Prot.
18 N Kat., św. Piotra 19 P Henryka, Ferd. 20 W Fabiana, Sab. 21 S Agnieszki, Jarosi. 22 C Wincentego 23 P Zaśl. N. M. P. 24 S Tymoteusza b. m.	22 N S., K. św. Piotra 23 P Piotra Dam. 24 W Macieja, Bog. 25 S Zygryda, Cezara 26 C Małgorzaty, Aleks. 27 P Gabriela 28 S Romana	21 N Palmowa, Benedyk. 22 P Felksa 23 W Katarzyny, Zdzisł. 24 S Gabriela, Marka 25 C Wielki Czwartek 26 P Wielki Piątek 27 S Wielka Sobota	18 N Apoloniusza, Bog. 19 P Jerzego 20 W Marcina 21 S Teodora 22 C Sotera i Kaj. 23 P Wojciecha, Jerzego 24 S Fidelisa	23 N Dezyderego, An. 24 P Joanny 25 W Grzegorza, Urb. 26 S Filipa, Ner. 27 C Boże Ciało 28 P Augustyna 29 S Marii Magdaleny	20 N Sylwiusza 21 P Alojzego, Alicji 22 W Pauliny, Fl. 23 S Wandy, Zen. 24 C Jana Chrzyciela 25 P Prospera 26 S Jana i Pawła
25 N Starozap. 26 P Polikarpa b. m. 27 W Jana, Przem. 28 S Jul. i Wal. 29 C Franciszka, Zdzisł. 30 P Martyny 31 S Jana Bosko	29 N Głucha	28 N Wielkanoc 29 P Pon. Wielkanocny 30 W Anieli 31 S Balbiny, Zbigniewa	25 N Marka Ew. 26 P M. B. Dob. R. 27 W Teofila, Alojzego 28 S Pawła od Krzyża 29 C Piotra m. 30 P Katarzyny, Lub.	30 N Ferdynanda 31 P Anieli, Auror	27 N Władysława 28 P Ireneusza 29 W Piotra i Pawła 30 S Emilii, Luc.
LIPIEC	SIERPIEŃ	WRZESIEŃ	PAŹDZIERNIK	LISTOPAD	GRUDZIEŃ
1 C Teod., Haliny 2 P Naw. N. M. P. 3 S Anatola	1 N Piotra w okow. 2 P N. M. P. Anielskiej 3 W Zn. r. s. Szczepana 4 S Dominika 5 C N. M. P. Snieżnej 6 P Przem. Pańskie 7 S Kajetana W.	1 S Bronisława, Idz. 2 C Stefana kr. 3 P Szymona 4 S Rozalii, R.	1 P Jana z Dukli 2 S Aniołów Stróżów	1 P Wszystkich Św. 2 W Dzień Zad., Jerzego 3 S Huberta., Cezar. 4 C Karola Boromeusz. 5 P Zachariasza., Elż. 6 S Leonarda	1 S Eligiusza 2 C Bibiany p. 3 P Franciszka Ks. 4 S Barbary
4 N Józefa, Teodora 5 P Antoniego 6 W Lucji, Dom. 7 S Cyryla i Metodego 8 C Elżbiety kr. 9 P Weroniki 10 S Amelii	8 N Cyriaka 9 P Romana 10 W Wawrzyńca 11 S Zuzanny, Danuty 12 C Klary, Sławy 13 P Hipolita 14 S Euzebiusza	5 N Wawrzyńca 6 P Zachariasza 7 W Reginy m. 8 S Narodz. N. M. P. 9 C Gorg., Serg. 10 P Mikołaja 11 S Prota i Jacka	3 N Teresy od Dz. J. 4 P Franciszka z Asyż. 5 W Placyda m. 6 S Brunona, Bronisl. 7 C M. B. Różańcowej 8 P Brygidy, Pel. 9 S Dionizego	7 N Nikandra 8 P Sewera 9 W Teodora 10 S Andrzeja 11 C Marcina 12 P 5 b. m., Wit. 13 S Stanisława Kost.	5 N 2 Ad. Sabby 6 P Mikołaja B. 7 W Ambrożego 8 S N. P. NMP. 9 C Wiesława, Wal. 10 P N. M. P. Loret. 11 S Damazego
11 N Piusa I, Pelagii 12 P Jana Gw. 13 W Anaki. Małgorzaty 14 S Bonawentury 15 C Henryka 16 P M. B. Szk. 17 S Aleksego	15 N Wnieb. N. M. P. 16 P Rocha 17 W Jacka, Juliana 18 S Włodzim. Bronisl. 19 C Ludwika, Bol. 20 P Bernarda 21 S Joanny wd.	12 N N. Im. Marii 13 P Filipa, Eugen. 14 W Podw. Św. Krzyż. 15 S M. B. Bol., S. D. 16 C Kornela, Cypr. 17 P St. św. F. S. D. 18 S Ireny, S. Dni	10 N Franciszka B. 11 P Placyd. Ald. 12 W Maksymiliana 13 S Edwarda kr. 14 C Kaliksta 15 P Teresy, Jadwigi 16 S Gerarda	14 N Józefata, Wawrz. 15 P Alberta, Leop. 16 W Edmunda 17 S Grzegorza, Wikł. 18 C Ottona, Romana 19 P Elżbiety wd. 20 S Feliksa	12 N 3 Ad. Aleksandra 13 P Lucji p. m. 14 W Spiridiona 15 S Waleriana, S. Dni 16 C Euzebiusza 17 P Łazarza, S. Dni 18 S ONMP., S. Dni
18 N Szymona, Fryd. 19 P Wincentego á Paulo 20 W Czesława 21 S Praksedy 22 C Roc. PKWN 23 P Apolinarego 24 S Krystyny	22 N N. Ser. M. B. 23 P Filipa 24 W Bartłomieja 25 S Ludwika kr. 26 C M. B. Czesłochow. 27 P Prz. r. św. K. 28 S Augustyna	19 N Januarego 20 P Eustachego 21 W Mateusza 22 S Tom. Maurycego 23 C Tekli p. 24 P Gerarda 25 S Ładysława	17 N Lucyny 18 P Łukasza E. 19 W Piotra z Al. 20 S Jana, Ireny 21 C Urszuli 22 P Korduli p. 23 S Seweryna, Ignac.	21 N Ofiar. NMP, Jan. 22 P Cecylii p. 23 W Klemensa 24 S Jana od Krzyża 25 C Katarzyny 26 P Konrada 27 S Waleriana	19 N 4 Adw. Tym. 20 P Teofila, Bog. 21 W Tomasza 22 S Zenona 23 C Wiktoria 24 P Wigilia, Ad. i Ew. 25 S Boże Narodzenie
25 N Jakuba ap. 26 P Anny M. N. M. P. 27 W Natalii 28 S Innocentego 29 C Marty 30 P Julty 31 S Ignacego	29 N Ścięc. św. Jana Ch. 30 P Róży Lim. 31 W Rajmunda	26 N Cypriana, Just. 27 P Kosmy i Damiana 28 W Wacława 29 S Michała Archan. 30 C Hieronima	24 N Rafała Archan. 25 P Kryspina 26 W Ewarysta 27 S Sabiny 28 C Szymona i Tad. 29 P Narezya 30 S Alfonsa, Ed.	28 N 1 Ad. Zdzisł. 29 P Saturn., Przem. 30 W Andrzeja, Justyna	26 N Szczepana m. 27 P Jana ap. 28 W Młodziank. 29 S Tomasza 30 C Eugeniusza 31 P Sylwestra
			31 N Chrystusa Król		

Osiągnięcia i plany

ZYWICIEL NASZEGO MIASTA

Bilans prac Powszechnej Spółdzielni Spożywców

Nadchodzący 1948 rok, będzie czwartym rokiem istnienia i działalności PSS. Od chwili opuszczenia kraju przez okupantów, niemal tegoż dnia, kiedy ostatni maruderzy rozbitej armii niemieckiej uciekali w popłochu, przystąpiono do pracy, wskrzeszając działalność placówki, mającej chlubne tradycje w życiu naszego miasta.

PODSUMOWANIE WYNIKÓW

Dzisiaj, po trzech latach pracy, warto podsumować jej wyniki, zestawiając to co jest, z tym co było i co zastano w momencie podejmowania pracy. Bo PSS zbyt ważną ma pozycję w życiu Łodzi, zbyt wielką rolę odgrywa w zespole różnych czynników kształtujących dzisiejszą rzeczywistość, zbyt mocno jest związana z setkami tysięcy mieszkańców Łodzi, ich potrzebami codziennymi i troskami, aby nie poświęcić, w skrócie chociaż, dotychczasowych prac i osiągnięć.

Szczegółowe sprawozdanie z działalności PSS, przagnąć się z nim zapoznać, znajdując w broszurze wydanej przed niedawnym czasem; tam znajdują dokładne liczby, opis każdego działu oraz naszkicowany plan prac na nadchodzące lata. Po za tym czynnik kierujący stale, za pośrednictwem miejscowej prasy informują o swych posunięciach, tak w dziedzinie działalności handlowo-gospodarczej, jak i społeczno-wychowawczej, stojąc na stanowisku iż PSS, to wspólne dobro szerokiego mas członków, od stopnia zainteresowania których i współpracy, zależy rozwój spółdzielni.

LICZBY MÓWIĄ

Aby odzwierciedlić rozwój instytucji, rzucimy parę liczb. A więc: Rok 1945: członków przy końcu tego roku — 22.249, sklepów — 85; obroty — 304.760.731.

Rok 1946: członków — 84.352; sklepów — 250; obroty, złotych — 3.007.414.573.

Rok 1947: do 11.10. — członków — 109.963; sklepów 329; obroty — 6.190.963.146 zł.

Prócz sklepów branż spożywczej, włókienniczej, masarskiej, mleczarskiej, rybnej, gospodarstwa domowego, PSS posiada: Dom Towarowy przy ul. Piotrkowskiej nr 100. Hasła Towarową, 24 sklepy opałowe, 12 piekarni mechanicz-

nych, ciastkarnię i fabrykę cukierków, 2 młyny o przemiele 50 ton na dobę, fabrykę wyrobów mięsnych, fabrykę cykori, fabrykę kawy zbożowej, palarnię kawy ziarnistej, rozlewnię piwa i octu, fabrykę wód gazowych, kaszarnię, kwaszarnię kapusty i ogórków, szwalnię galanterijno-odzieżową oraz trzy zakłady gastronomiczne.

DZIAŁALNOŚĆ SPOŁECZNA

W dziedzinie społeczno-wychowawczej i organizacji wewnętrznej osiągnięto również bardzo poważne wyniki. Przeprowadzono wybory do komitetów sklepowych, wciągając czynnik społeczny do kontroli i współpracy, zorganizowano kontrolę zakupów członkowskich, rozwinęto akcję uświadamiającą drogą pogadanek, odczytów i prelekcji na tematy spółdzielcze; dano szereg pokazów z dziedziny gospodarstwa domowego, zorganizowano bibliotekę dla członków i pracowników, kursy przeszkalające pracowników różnych zawodów, za trudnionych w spółdzielni. Komisja kwalifikacyjna zweryfikowała setki już zatrudnionych pracowników, kładąc nacisk nie tylko na przygotowanie zawodowe, lecz i ideowo-moralne.

Zorganizowano w miesiącach letnich, dużym nakładem środków, kolonie letnie w Ustroniu, w zabudowaniach własnych, dla dzieci niezamożnych członków, w Kolumnie dla dzieci pracowników, w których ogółem korzystało osiemset dziesiątych.

Przed Powszechną Spółdzielnią, mimo już wyliczonych osiągnięć, leży jeszcze ogromne pole do pracy, ma przed sobą zadania wielkie, tak w rozbudowie aparatu handlowego, jak i produkcyjnego. Zwalczając ostatnie, bo rozbudowa produkcji własnej, dostosowanie jej do chłonności rynku tak dużego miasta jak Łódź — to obniżenie kosztów handlowych, pozbycie się obciążeń z tytułu usług, a przede wszystkim podniesienie jakości towarów.

109 TYS. CZŁONKÓW

I tutaj widzimy wielki rozmach, uzasadniony potrzebami żywymi konsumentów, rozmach, którego wcale nie hamują trudności finansowe, z którymi musi się zresztą

borykać zarząd. O ile w pierwszym i drugim roku władza spółdzielni nastawiona była na montowanie aparatu obsługi, rozbudowę sieci sklepów, o tyle w trzecim roku widzi się powstanie wielu własnych środków produkcji, w wysokim stopniu kształtujących nasz rynek. Weźmy dla przykładu młyny, fabrykę przetworów mięsnych, piekarnię, fabrykę cykori i kawy, wytwórnię kaszy, napojów gazowych, wytwórnię cukierków, rozlewnię octu.

Przeciętny mieszkaniec Łodzi nie docenia wpływu tych poczyną na kształtowanie się rynku spożywcza, jego cen.

Jeżeli przyjmiemy liczbę mieszkańców naszego miasta, podaną w ostatnich zestawieniach, czyli 572 tysiące, jeżeli zestawimy ją z cyfrą członków spółdzielni, wyrażającą się, jak wyżej podano, cyfrą 109 tysięcy, skoro przyjmiemy za podstawę, iż każdy członek reprezentuje trzech spożywców, wówczas dojdziemy do przekonania, iż olbrzymia większość mieszkańców miasta doprowadzi się w sklepach spółdzielni, za tym w świetle tych liczb możemy się zorientować jak ważną rolę odgrywa PSS w Łodzi.

OBRAZ PRZYSZŁOŚCI

Ta rola spotęguje się z chwilą zrealizowania planów PSS przewidujących powiększenie liczby sklepów spożywczych do 325, włókienniczo-galanteryjnych do 110, masarskich do 80, mleczarskich do 30, rybnych do 25, z art. gospodarstwa domowego — 10, z cukierkami i owocami do 20, z warzywami do 30, składów opałowych do 34. Prócz tego mają powstać: jeszcze jeden Dom Towarowy i Hala. Razem tedy sklepów różnych branż wynosiła by 658.

Niezależnie od tego władze spółdzielni projektują rozbudowę wytwórczości własnej, obejmującej różnorodne artykuły, a między innymi fabrykę odzieży, wyrobów dzianych, fabrykę obuwia, mydła i świec, drożdżownię itp.

Ubiegłe lata przyniosły wyniki wielkie, dźwignięto niemal z niczego, olbrzymią, jak na nasze stosunki, instytucję spółdzielczą, zwalczono trudności organizacyjne oraz gospodarcze pierwszych lat, wielokrotnie zwiększono, w stosunku do przedwojennego, zakres działania, uczyniono ze spółdzielni nieodzowny czynnik gospodarczy miasta.

Wierzyć należy, iż nadchodzący rok przyniesie dalsze dobre wyniki.

NAJKORZYSTNIEJSZY BILANS OSIĄGNAŁEM

dzięki fachowej reklamie

PROWADZONEJ PRZEZ ODDZIAŁ ŁÓDZKI

CENTRALNEGO BIURA OGŁOSZEŃ I REKLAMY

Spółdzielnia Wydawnicza „WIEDZA”

ŁÓDŹ, ul. PIOTRKOWSKA 70. — TELEFONY: 222-22 i 236-37.

Zakończenie odbudowy mostów na drodze Kraków - Zakopane

KRAKÓW (PAP). 31 grudnia br. oddany został do użytku publicznego ostatni z odbudowanych mostów na szlaku Kraków — Zakopane, mianowicie most w Lubniu.

Dzięki ofiarnej pracy zespołu robotników, techników, pracowników administracyjnych oddano do ruchu na linii Kraków — Zakopane niezależnie od robót drogowych w ciągu 1947 r. 6 zniszczonych w czasie wojny mostów: w Tenczynie 28 m. długości, wiadukt w Chabówce — 254 mtr. długości, w Kłikuszowej 35 mtr. dług. w Nowym Targu na rzece Czarny Dunajec 30 mtr. dług. i w Białym Dunajcu 30 mtr. dług.

Uruchomienie obiektów komunikacyjnych w powiecie Kartuskim

(PAG) W powiecie kartuskim uruchomiono ostatnio nowo odbudowane obiekty komunikacyjne, które połączyły Gdańsk z Kartuzami i Słupskiem, oraz Żukowo z Egertowem. Pierwszymi z nowo odbudowanych obiektów jest wiadukt żelbetonowy, ramowy, 3 prze-

czonych w czasie wojny mostów: w Tenczynie 28 m. długości, wiadukt w Chabówce — 254 mtr. długości, w Kłikuszowej 35 mtr. dług. w Nowym Targu na rzece Czarny Dunajec 30 mtr. dług. i w Białym Dunajcu 30 mtr. dług.

Prócz tych mostów odbudowany został i oddany do użytku publicznego w połowie br. most długości 90 mtr. w Makowie podhalańskim.

Program szkół przewiduje 46 godzin nauki tygodniowo, z czego 24 godziny przeznaczone jest na zajęcia warsztatowe. Wykładowcami w szkołach mistrzów są najwybitniejsi inżynierowie i technicy zatrudnieni w przemyśle włókienniczym.

W chwili obecnej czynnych jest 15 szkół mistrzów.

Obiekty turystyczne będą właściwie użytkowane

Akcja uwłaszczenia na Ziemiach Odzyskanych, przeprowadzana w stosunku do t. zw. mienia nierolniczego, objęte są m. inn. również wszystkie schroniska, domy turystyczne, hotele, itp.

W zainteresowanych kołach rozważano sprawę, czy obiekty turystyczne na Ziemiach Odzyskanych mają stać się własnością Skarbu Państwa czy też stowarzyszeń lub sektora prywatnego. Na mocy dekretu z 6 stycznia 1947 Ministerstwo Komunikacji przysługujące prawo wyłączenia z pod przekazania (sprzedaży) obiektów, które uzna za potrzebne.

Ostatnio M. Komunikacji zdecydowało się nie skorzystać z owego

uprawnienia, wychodząc z założenia, że istotne znaczenie ma tylko to, aby obiekt użytkowany właściwie i zgodnie z jego przeznaczeniem. Oznacza to, że obiekty turystyczne nie mogą być obrócone na inne nieturystyczne cele.

W tym stanie rzeczy stowarzyszenia turystyczne, jak P.T. PTK, L. i S. Morska, itp. mają możliwość nabywania na własność różnych obiektów turystycznych na Ziemiach Odzyskanych. Również sektor prywatny może się abiegać o kupno niektórych obiektów.

W ten sposób uregują ważną ostatecznie sporną dotychczas sprawę.

CENY OGŁOSZEŃ

Za tekstem

do 10 mm	zł 35 za 1 mm szpalty
od 11 do 120 mm	zł 50 za 1 mm szpalty
od 121 do 200 mm	zł 70 za 1 mm szpalty
od 201 do 300 mm	zł 90 za 1 mm szpalty
powyżej 300 mm	zł 120 za 1 mm szpalty

W tekście

do 10 mm	zł 60 za 1 mm szpalty
od 11 do 120 mm	zł 75 za 1 mm szpalty
od 121 do 200 mm	zł 100 za 1 mm szpalty
od 201 do 300 mm	zł 140 za 1 mm szpalty
powyżej 300 mm	zł 180 za 1 mm szpalty

Nekrologi

do 10 mm	zł 30 za 1 mm szpalty
od 11 do 120 mm	zł 40 za 1 mm szpalty
od 121 do 200 mm	zł 35 za 1 mm szpalty
od 201 do 300 mm	zł 110 za 1 mm szpalty
powyżej 300 mm	zł 150 za 1 mm szpalty

ogłoszenia drobne — zł 25 wyraz poszukiwanie pracy 15 zł za wyraz

Nowe maszyny do uprawy herbaty

W warsztatach wielkiej fabryki maszyn rolniczych w Tyflisie opracowano nowy typ maszyn doskonale nadających się do uprawy herbatanich i cytrusowych plantacji. Maszyny te pozwalają na wprowadzenie znacznych oszczędności w pracy i zmniejszenie liczby robotników. Prawdziwą dumą konstruktorów fabryki jest nowa maszyna, która wykonuje prace kilkuset robotników przy zbiorze i przeróbce herbatanich liści.

Redaktor naczelny:

ARTUR KARACZEWSKI — przyjmuje od godziny 12-tej do 13-tej SEKR. RED. — od godziny 10-tej do 11-tej.

WYDAWCA: Spółdzielnia Wydawnicza „WIEDZA”.

NASZE TELEFONY:

Centrala telefoniczna Redakcji i Administracji 136-91, 237-94

Redaktor Naczelny	136-46	Dyr. Delegatury „Wiedza”	268-34
Zastępca Red. Nacz.	112-54	Wydział Czasopism	257-96
Sekretarz Redakcji	144-18	Dział Ogłoszeń	266-37, 222-1
Pr. Administracyjny	136-1	Ekspedycja	261-86
		Rozdziałnia	272-86